

14/03/2012

ת"צ 23750-03-12 ברוש נ' פילת גרופ
בע"מ

מספר בקשה (رقم الطلب): 1
טלפון מרכז מידע: 077-2703333

אישור על פתיחת בקשה
مُصادقة على تسجيل طلب

ניתן אישור כי ביום (تُصادق بهذا أنه في يوم) 14 מרץ 2012 בשעה (بالساعة) 09:38 הוגשה בקשה מסוג (قَدِّم طلب من نوع): אישור תובענה כתובענה ייצוגית בקשה של מבקש 1 אישור תובענה כתובענה ייצוגית בתיק (بقضية) ת"צ 23750-03-12 ברוש נ' פילת גרופ בע"מ.

מספר הבקשה הוא (رقم الطلب هو): 1.

בכל פנייה לבית המשפט בנוגע לבקשה זו, יש לציין את מספר הבקשה.
كل مراجعة للمحكمة المتعلقة في الطلب عليك أن تذكر رقم الطلب.

בענין שבין:

1. רוני ברוש, ת.ז. 023943707
מרח' פיינשטיין 2, תל-אביב

2. רונית ברזילי, ת.ז. 022187744
מרחוב יהודה הנשיא 36, בני-ברק

3. אילן מנחם, ת.ז. 059616789
מרחוב אלימלך 11א, רמת-גן

כולם ע"י ב"כ עוה"ד יעקב אביעד ו/או
גדי סרן ו/או עמי אביעד ו/או אלון
אלשלוס ו/או מירב בן צור ו/או אלעד
רייך וכן עוה"ד גיל רון, קינן ושות'
שכתובתם למסירת כתבי בי דין תהא:
ברחוב היצירה 3 (בית ש.א.פ.), ר"ג 52521
טל': 03-7538808; פקס: 03-7538807

(להלן: "המבקשים")

- נ ג ד -

לבין:

1. פילת גרופ בע"מ, ח.צ. מס' 520043001
מרח' הברזל 9, תל-אביב 69710

2. פילת (ישראל) בע"מ, ח.פ. 510696735
מרחוב הברזל 9, תל-אביב 69710

(להלן: "המשיבה")

בקשה לאישור תובענה כייצוגית (בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות התשס"ו – 2006)

1. בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת - כדלקמן:

1.1. לאשר את הגשת תובענת המבקשים כנגד המשיבה 1 ו/או המשיבה 2 (להלן: "המשיבה" או "המכון") כתובענה ייצוגית, בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות התשס"ו-2006 (להלן: "חוק תובענות ייצוגיות") ולתת הוראות בקשר לתובענה הייצוגית כאמור לעיל.

התובענה אותה מבוקש לאשר כייצוגית מצורפת לבקשה זו ומסומנת כנספח "1".

1.2. לקבוע, בהתאם לסעיפים 10 ו-14 (א) (1) לחוק תובענות ייצוגיות כי הקבוצה בשמה מוגשת התביעה הייצוגית תכלול כל אדם אשר מידע לגביו נשמר במאגרי המידע של המשיבה לאחר שביצע בדיקות התאמה/השמה/ייעוץ תעסוקתי במשיבה מעבר ל-3 חודשים מיום ביצוע הבדיקות במשיבה (להלן: "הקבוצה") וכן מבין חברי הקבוצה אשר המידע לגביו (כולו או חלקו, גולמי או בע"פ)

ממאגרי הנתונים של המכון נמכר לצד ג' ו/או לחבר הקבוצה עצמו בשבע השנים האחרונות.

- 1.3 לקבוע, בהתאם לסעיף 14 (א) (2) לחוק תובענות ייצוגיות כי המבקשים יהיו התובעים הייצוגיים וכי באי כוחם החתומים על בקשה זו יהיו באי-הכוח המייצגים.
- 1.4 לקבוע, בהתאם לסעיף 14 (א) (3) לחוק תובענות ייצוגיות, כי עילות התובענה הייצוגית הן הטעיה ו/או ניצול מצוקה בהתאם לסעיפים 2 ו-3 לחוק הגנת הצרכן התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הגנת הצרכן"), הפרת חובה חקוקה בהתאם להוראות 63 לפקודת הנויקין (נוסח חדש) (להלן: "פקודת הנויקין"), רשלנות בהתאם להוראות סעיף 35 לפקודת הנויקין, פגיעה בפרטיות בהתאם להוראות סעיפים 1, 2, 4, 7, 8, 9, 11, 13, 14, 29 ו-31 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הגנת הפרטיות") ותקנות הגנת הפרטיות (אגרות) התשס"א-2000, הפרה של הוראות סעיפים 2, 3, 4, 7 ו-8 לחוק יסוד כבוד האדם וחירותו, הפרת הוראות סעיפים 12, 14, 15, 18 ו-39 לחוק החוזים (חלק כללי) התשל"ג-1973 (להלן: "חוק החוזים"), הפרת הוראות סעיפים 2, 3, 7 לחוק הפסיכולוגים התשל"ז-1977 (להלן: "חוק הפסיכולוגים") וכללי הפסיכולוגים (אתיקה מקצועית). התשנ"ב-1991 (להלן: "כללי הפסיכולוגים"), הפרת הוראות סעיף 1 לחוק עשיית עושר ולא במשפט התשל"ט-1979 (להלן: "חוק עשיית עושר ולא במשפט") ופגיעה באוטונומיה של חברי הקבוצה.
- 1.5 לקבוע, בהתאם לסעיף 14 (א) (4) לחוק תובענות ייצוגיות כי הסעדים המבוקשים הינם:
- 1.5.1 מחיקת כל הנתונים במאגרי המידע של המשיבה המתייחסים לחברי הקבוצה.
- 1.5.2 השבת כל הסכומים שגבתה המשיבה מחברי הקבוצה או מצדדים שלישיים בגין מכירת מידע גולמי ו/או חו"ד ו/או בע"פ ("משוב") המתייחס לחברי הקבוצה בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום קבלת הכספים ועד ליום ההשבה.
- 1.5.3 מתן פיצוי לכל אחד מחברי הקבוצה בגין הפרת הוראות הדין כלפיהם בסך של 5,000 ₪ לכל אחד או כל סכום אחר, וזאת - לפי שיקול דעת בית המשפט הנכבד.
- 1.5.4 ליתן צו המחייב את המשיבה לשנות את הטפסים עליהם חותמים הנבדקים במכון וכדלקמן:
- 1.5.4.1 יימחק הסעיף השולל זכות תביעה כנגד המשיבה.
- 1.5.4.2 יימחק הסעיף השולל אפשרות לקבלת המידע על הנבדק, כולו או חלקו ויצוין במפורש כי עומדת לנבדק הזכות לקבלת המידע, כולו או חלקו, וכן לדרוש כי בטפסים אלו ייכתב במפורש כי עומדת לנבדק זכות לתקן או למחוק את המידע בהתאם לעניין הכלל כמפורט להלן.
- 1.5.4.3 יצוין בטפסים הנ"ל כי המידע אודות הנבדקים יימחק אוטומטית כעבור 3 חודשים מקיום הבדיקה אלא אם כן יבקש הנבדק בכתב במסמך נפרד את שמירת המידע במאגרי המידע של המשיבה.
- 1.5.4.4 בכפוף לאמור לעיל, לקבוע כי על המשיבה להחזיק מאגרי מידע נפרדים ביחס לכל מעביד ומעביד.
- 1.5.4.5 בכפוף לאמור לעיל, לקבוע כי אין למשיבה זכות לשימוש ועיבוד עצמאי במידע שבזיחה אלא בכפוף לקבלת הסכמה מדעת מחדשת בכתב של הנבדקים.

- 1.5.4.6. בכפוף לאמור לעיל, לקבוע כי המשיבה מנועה מלהודיע למעבידים פוטנציאליים כי מידע לגבי מועמד מסוים נמחק ממאגרי המידע שלה.
- 1.5.5. להורות על מינוי ממונה מטעם בית המשפט הנכבד לשם בדיקת ביצוע ומימוש הסעדים המבוקשים לעיל.
- 1.5.6. להורות בהתאם לסעיף 25 לחוק תובענות ייצוגיות כי ההחלטה בבקשה זו תפורסם באופן שייקבע על ידי בית המשפט הנכבד לרבות באמצעות משלוח הודעה לכל אחד מחברי הקבוצה בהתאם למענו.
- 1.5.7. לאשר, בהתאם לסעיף 13 לחוק תובענות ייצוגיות, את התובענה כתובענה ייצוגית, בכל שינוי שבית המשפט הנכבד יחליט עליו ביחס לבקשה, הכל כפי שייראה בעיני בית המשפט הנכבד ראוי לשם הבטחת ניהול הוגן ויעיל של התובענה הייצוגית.
- 1.5.8. לחייב את המשיבה בהוצאות הדיון בבקשה זו, לרבות גמול תובע ושכ"ט עו"ד.

2. הצדדים:

- 2.1. המבקש 1 הנו עו"ד במקצועו וערך מבדקי התאמה/השמה לצורך קבלה לעבודה למעביד ספציפי אצל המשיבות בשנת 2006 (בסביבות חודש אוגוסט). המבקשת 2 הנה מהנדסת תוכנה במקצועה וערכה מבדקי התאמה/השמה לצורך קבלה לעבודה למעביד ספציפי אצל המשיבות בשנת 2010. המבקש 3 הנו רו"ח במקצועו וערך מבדקי התאמה/השמה לצורך קבלה לעבודה למעביד ספציפי אצל המשיבות בשנת 2001.
- 2.2. המשיבה 1 הנה חבי ציבורית הנסחרת בבורסה לני"ע בישראל. בין לקוחותיה של המשיבה חברות גדולות לרבות בנקים, חברות ציבוריות גדולות, חברות קבלניות, חברות תקשורת, קופות חולים, חב' היי-טק ועוד. המשיבה עוסקת בשירותי ייעוץ בתחום משאבי אנוש, מיון והשמת כוח אדם.
- המשיבה 2 מצויה בשליטתה של המשיבה 1 ועוסקת אף היא בתחום הני"ל. עסקיהן של המשיבות מאופיינים בפתירת וסגירת חברות רבות, רכישת חברות, מחיקתן וכיו"ב. כפי שיבואר להלן המשיבות אינן מאפשרות לנבדקים לקבל את העתקי המסמכים עליהם חתמו. בנסיבות אלו אין לנבדקים אפילו את הידע באיזו חברה בדיוק נבדקו. אתר האינטרנט של המשיבות מתייחס ל"פילת" כאל חברה אחת תוך טשטוש הבדלים בין החברות, ככל שהם קיימים. ככל הנראה גם אין הפרדה בעסקי החברות השונות מקבוצת "פילת" בכל הקשור לפרטיות הנבדקים ומאגרי המידע. בנסיבות אלו מופנית בקשת האישור בשלב זה כלפי שתי המשיבות אשר יכוננו ביחד "המשיבה" תוך שהמבקשים שומרים על זכותם לתקן כל הדרוש באשר לזהות המשיבות במידת הצורך.
- העתק דו"ח בי.די.איי. ופרסומים מאתר האינטרנט של המשיבה מצ"ב לבקשת האישור ומסומנים בהתאמה כנספחים א'1-א'9.
- לטענת המשיבה מאגר המידע שלה מכיל "עשרות אלפי מועמדים" והוא מתעדכן "מידי יום".
- בפרסום אחר של המשיבה היא טוענת כי נבדקו על ידה " מאות אלפי נבדקים".

המשיבה אף מעניקה ללקוחותיה שירותי "מיקור חוץ" לרבות גיוס ומיון עובדים

ומנהלים, טיפול בקליטת ועזיבת עובדים, דו"חות שונים, קביעת מדיניות יחסי עבודה, ניהול משאבי אנוש, מדיניות שכר, מענק רווחה ארגוני וכיוב'.
2.3

למרבה הצער, בתקופה האחרונה חלה הידרדרות נמשכת בעסקיה של המשיבה. סכסוכים בין הנהלת המשיבה לעובדיה, התפטרויות דירקטורים, סכסוכים בין בעלי המניות, אי-פרסום דו"חות כספיים והשעיית המסחר במניה בבורסה עקב כך פיטורי מנכ"ל והידרדרות מתמדת בתוצאותיה הכספיות עד כדי חשש להמשך קיומה של המשיבה הן מנת חלקה הקבועה של המשיבה. בשלב מסוים אף פורסם בתקשורת כי המשטרה המליצה על הגשת כתב אישום כנגד בכיר בחברה בגין העברה שלא כדין בשנת 2010 של דו"ח סודי משנת 2002 לגבי בכיר בקול ישראל!!!
עוד יצוין, כי המשיבה הנה בגדר "חברה שלובה" של מכון מתחרה בשם "אדם מילא". בעל מניות השליטה ב"אדם מילא" מחזיק גם במניות של המשיבה ונעשו בזמנו ניסיונות להביא למיזוג בין המכונים אשר לא צלחו. מצבה העגום של המשיבה בתקופה זו מדגיש את הרגישות הרבה באחזקת מאגר מידע רגיש וסודי לגבי אזרחים רבים ע"י המשיבה.

העתק הודעות של המשיבה עצמה לרשות ני"ע הסכמה למזוג ופרסומים בתקשורת אודות המשיבה מצ"ב לבקשת האישור ומסומנים בהתאמה כנספחים ב'1-6.

3. התשתית העובדתית:

- 3.1 בקשת האישור עוסקת בכשלים וליקויים חמורים הקיימים בתחום האבחון, מיון והשמת כוח אדם בארץ בכלל ואצל המשיבה דן בפרט.
- 3.2 בעולם התעסוקה המודרני נעשה שימוש רב בחברות המתמחות באבחון, מיון, התאמה וגיוס של כוח אדם. לחברות אלו פונים מעבידים ועובדים כאחד. חברות אלו עורכות למועמדים הפוטנציאליים מבחנים ומבדקים שונים (מלאים או חלקיים, לפי העניין) במטרה למצוא התאמה טובה ככל הניתן בין המועמדים הספציפיים לדרישות התפקיד והמעביד. במקרים מסוימים המעביד מעביר לידי חברה שכזו את תהליך גיוס האדם כולו בדרך של "מיקור חוץ".
- 3.3 האבחון נמשך, בד"כ, על פני יום שלם וכולל בד"כ את המבחנים הבאים:
 - 3.3.1 מבחני כישורים.
 - 3.3.2 מבחני אישיות ומבחנים פסיכולוגיים.
 - 3.3.3 מבחני מצב קבוצתיים.
 - 3.3.4 ראיון אישי.
 - 3.3.5 שאלונים אישיים ושאלוני נטיות.
- 3.4 במסגרת האבחון נאסף איפה מידע אישי רב אודות המועמדים הכולל ניסיון תעסוקתי קודם, השכלה, מצב בריאותי, סטאטוס משפחתי, מצב נפשי, יכולות שכליות, אופי וכיוב'.
- 3.4 תוצאות הבדיקה נמסרות למעביד הפוטנציאלי, שאף הזמין את הבדיקה ושילם (בד"כ) את עלותה לחברה שערכה את הבדיקה.
- 3.5 אין ולא יכולה להיות כל מחלוקת כי הבדיקה ותוצאותיה כוללות מידע רב, אישי וסודי מאין כמותו ביחס לנבדק.

3.6. כאשר מועמד מוזמן לבדיקה אצל המשיבה, הוא חותם על טופס "ויתור סודיות" הכולל הסכמה של המועמד לכך שתוצאות הבדיקה יועברו למעביד הפוטנציאלי בלבד ו"בהזדמנות חגיגית" זו מוסיף המכון ומחתים את המועמד על סעיף בו מוותר הנבדק על הזכות להגיש תביעה כנגד המשיבה.

העתק "טופסי הסכמה" של נבדקים מצ"ב לבקשת האישור ומסומן כנספח ג'.

3.7. בשלב חתימת טופס ההסכמה המשיבה אינה מיידעת את הנבדקים כי היא עתידה לשמור את ממצאי הבדיקה של הנבדק ו/או את פרטיו האישיים של הנבדק במאגרי המידע של המשיבה לצרכים עסקיים עתידיים. אין לכך זכר בטופסי ההסכמה.

3.8. בכל מקרה, בשלב החתימה על טופס ההסכמה לנבדקים, המעוניינים להתקבל לעבודה כזו או אחרת, אין אופציה אחרת כלשהי מלבד החתימה על הטפסים האחידים המועברים לחתימתם והמכון מנצל זאת לרעה בכך שהוא מעלים מהם מידע חשוב ורלוונטי בדבר עצם שמירת החומר במאגרי המידע של המכון, השימוש העסקי העתידי שהוא מתעתד לעשות בנתונים אלו, העלמת זכותו של הנבדק לעיין ו/או לתקן ו/או למחוק את המידע לגבי הנבדק כמפורט להלן וכיוב'. ברור לחלוטין כי אין בנסיבות העניין הסכמה כלשהי של הנבדקים לשמירת המידע ביחס אליהם ו/או למסחורו העתידי ובכל מקרה (אפילו היה נמסר לנבדקים מידע מלא) אין כאן "הסכמה מדעת" כמשמעותה בדיון.

3.9. המשיבה מסרבת ליתן לנבדקים את תוצאות הבדיקות שנערכו להם וזאת אף במקרה שהם לא התקבלו לעבודה אצל המעביד ששלח אותם להיבדק אצל המשיבה. במקביל נשמר המידע אצל המשיבה. יצוין, כי המשיבה אינה שומרת את המידע במאגר מידע נפרד לגבי כל מעביד אלא מדובר במאגר מידע משותף.

3.10. שמירת המידע ואי-מסירתו לנבדק מאפשרת למשיבה להפיק רווחים שונים כדלקמן:

3.10.1. במסגרת פרסומיה ומגעייה של המשיבה עם מעבידים היא מציגה עצמה כבעלת "מאגר נתונים" גדול היכול לשמש לעזר לצרכי המעביד הפוטנציאלי.

3.10.2. המשיבה מציעה למעביד פוטנציאלי לקבל תוצאות מבדקים "ישנים" של עובדים או דו"חות חדשים על יסוד מבחנים שנערכו בעבר לעתים בתוספת "השלמות" נוספות והכל במחיר מופחת במקום לערוך להם בדיקות חדשות (כיום טוענת המשיבה שהדבר כפוף לקבלת הסכמה של הנבדק - אולם ברור כי אילו המסמכים היו נמסרים למועמד - ניתן היה "לחסוך" בתשלום הסכומים למשיבה).

המשיבה משתמשת במאגר הנתונים הבלתי חוקי שבידה אף לצורך עריכת מיונים שונים לאותם עובדים ומעבידים פוטנציאליים זמן רב לאחר שהמעביד הפוטנציאלי המקורי לא קיבל את הנבדק לעבודה אצלו.

בהקשר זה יצוין, כי מר יהושע שטאובר וחברת פילת (ישראל) בע"מ (המשיבה 2) הוציאו בזמנו ספר בשם "דרושים" בו ציינו, בין היתר:

"כיום מספקות מרבית חברות ההשמה ללקוחותיהן תמהיל שירותים רחב, החל בהעברת קורות חיים למעסיק מתוך מאגר המועמדים הקיים בחברת ההשמה" (ההדגשות של הח"מ). (יהושע שטאובר, דרושים, [2002] בעמ' 58) (להלן: "דרושים").

ובמקום אחר:

"מועמד יכול לבקש לעשות שימוש במבחנים שעשה בעבר לשם העברת חוות דעת לתפקידים בארגונים נוספים. לפעולה זו הנקראת 'העברה', יש כמה מגבלות. א). בדרך כלל המבחנים נשמרים למשך 3 שנים ולאחר מכן מומלץ לבצע את המבחנים

מחדש; ב). צריכה להיות התאמה בין דרישות התפקיד שבשבילו נבחן המועמד לבין התפקיד החדש. (שם, בעמ' 98).

העתק "מחירוני" הצעת מחיר וטופס תאור תפקיד המוצעים למעבידים ע"י המשיבה מצ"ב לבקשת האישור ומסומנים בהתאמה כנספים ד' 1-4.

העתק העמודים הרלוונטיים מתוך הספר "דרושים" מצ"ב לבקשת האישור ומסומן כנספח ד' 5.

3.10.3 המשיבה אף מציעה לנבדקים תחת מסירת הבדיקה ותוצאותיה עריכת "משוב", היינו שיחה כללית בע"פ עם פסיכולוג מטעם המשיבה אודות הנבדק ו/או הבדיקה בעלות של 395 ₪.

3.10.4 לטענת המשיבה, תוצאות הבדיקות נשמרות "בד"כ" למשך כ-3 שנים. יודגש כי מפניות למשיבה לקבלת תשובה ברורה אם נתונים מסוימים נשמרים אף לאחר מועד זה עולה כי ככל הנראה נשמרים הנתונים לשנים רבות.

העתק תכתובת שבין הגב' מילה שטר עם המשיבה מצ"ב לבקשת האישור ומסומנת כנספח ה'.

3.10.5 יצוין, כי במסגרת היחסים שבין המשיבה למעבידים היא מתחייבת פעמים רבות כי היא פועלת בהתאם לדיני הגנת הפרטיות וכי המידע שבידי המכון מהווה "מידע רגיש" כמשמעותו בחוק הגנת הפרטיות וכי קיימת אצלו ממונה על אבטחת מידע כנדרש בחוק. במאמר מוסגר יצוין, כי המשיבות מתחייבות, באותו ההסכם, להעביר את המידע אך ורק למעביד או שלוחו (בניגוד לדיני הגנת הפרטיות).

בהסכם אף נשמרה למשיבות "הזכות" להכין חו"ד אחרות על בסיס המבחנים הפסיכולוגיים שנערכו לנבדק בשביל "ארגונים אחרים (העברות והשלמות כמקובל כיום)!!"

העתק הסכם כאמור מצ"ב לבקשת האישור ומסומן כנספח ו'.

3.10.6 בנסיבות אלו אין לנבדקים אפילו את האפשרות הבסיסית לברר האם ה"פסיכולוגים" שבחנו אותם הנם פסיכולוגים מורשים על פי חוק אם לאו.

3.11 הנבדק אינו מורשה לקבל את העתק הבדיקה ותוצאותיה. בדרך זו הופכים הבדיקות ותוצאותיהן למשאב חשוב המאפשר למשיבה להפיק רווחים משמעותיים בגינו ולרבות האפשרות "למכור" לנבדקים "שיחות משוב" אודות הבדיקה תמורת 395 ₪, למכור את המידע למעבידים פוטנציאליים אחרים במחיר מופחת לעומת עלות בדיקה מקורית (לטענת המכון במקרים שכאלו נדרשת כיום הסכמת הנבדק) ובעיקר הדבר מאפשר למשיבה לשווק את עצמה ללקוחותיה הקיימים והפוטנציאליים כמכון בעל מאגר מידע עצום המאפשר לה לבצע "חיתוכי מידע" כאלו ואחרים ומאפשר לה להציע ללקוחותיה כוח אדם משובח במחירים אטרקטיביים.

3.12 מבחינת הנבדקים מהוות הבדיקות סוג של "מלכודת" במקרה הטוב או "גלולת רעל תעסוקתית" במקרים קשים יותר. הנבדק הרי לא באמת יכול לטרב לדרישות המשיבה עובר לחתימתו על טופסי ההסכמה לבדיקה (שאלמלא כן לא יוכל להתקבל לעבודה אצל המעביד הפוטנציאלי) ולמעשה אף לאחר ביצוע הבדיקה אוסרת עליו המשיבה לעיין בחומר.

- 3.13. זאת ועוד: אפילו היתה המשיבה מאפשרת לנבדק לעיין ו/או לתקן ו/או למחוק את הנתונים אודותיו היה הנבדק מוצא עצמו שוב ניצב בפני מצב בעייתי במיוחד שכן אם יבקש את מחיקת הנתונים ייתכן שיאלץ לדווח על כך בעתיד למעביד פוטנציאלי אחר ובכך ימצא עצמו אוטומטית כמועמד "שיש לו מה להסתיר".
- 3.14. כמו כן, עצם העובדה שהמשיבה מוסרת למעסיק אחר כי יש ברשותה דו"ח על מאן שהוא שבעבר נבדק על ידה, וזאת - בלא ידיעת הנבדק ו/או בניגוד להסכמתו מהווה גם היא פגיעה קשה בפרטיותו.
- 3.15. הפתרון הראוי לפיכך הנו כי לאחר חלוף פרק זמן מוגדר (נניח 3 חודשים) מביצוע הבדיקות יימחק המידע באופן אוטומטי ממאגר המידע של המשיבה.
- 3.16. במקביל, יש כמובן לקיים את הוראות הדין ולרבות הוראות חוק ותקנות הגנת הפרטיות ולאפשר לנבדקים (ובמקרים חריגים - לרופא/פסיכולוג או מי מטעמם) לקבל לידיהם את המידע ו/או לתקנו - כל עוד המידע שמור בידי המשיבה.
- 3.17. יש לשנות את טופסי ההסכמה עליהם חותמים הנבדקים ולהתאימם לאמור לעיל.
- 3.18. יש לזכור כי המצב הנוכחי מתאים ונוח לא רק למשיבה דן ולמכונים דומים אלא גם למעבידים במשק שכן שמירת הנתונים בידי המשיבה מאפשרת למעבידים להפחית עלויות, לקצר פרקי זמן הנדרשים למיון והשמת עובדים וכיו"ב.
- 3.19. הנפגע היחיד הנו ציבור הנבדקים - אולם ציבור זה אינו יכול, באופן טבעי להתאגד, לגבש, לממן ולעמוד על זכויותיו הן מסיבות ארגוניות והן בשל החשש מפני אובדן מקומות תעסוקה קיימים/פוטנציאליים.
- 3.20. בנסיבות אלו, הדרך המתאימה לצורך שמירה על זכויותיהם השונות מכוח הדין של ציבור הנבדקים היא הגשת תובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות.

4. העילה האישית של התובעים:

המבקש 1 נבדק אצל המשיבות בשנת 2006.

פניות שונות שלו לקבלת מסמכי ותוצאות הבדיקה והמסמכים עליהם חתם נענו בשלילה.

העתק תכתובות בנושא זה מצ"ב לבקשת האישור ומסומן כנספח ז'.

המבקשת 2 נבדקה אצל המשיבות בשנת 2010.

בקשתה לקבלת תוצאות הבדיקה וחווה"ד המשיבות נדחתה. יצוין גם כי בקשתה לעריכת "משוב" אודות הבדיקה נדחתה בטענה כי שיחת משוב ניתן לקיים רק בתוך שנה מיום הבדיקה.

העתק תכתובות בנושא זה מצ"ב לבקשת האישור ומסומן כנספח ח'.

המבקש 3 נבדק אצל המשיבות בשנת 2001.

בחודש מרץ 2008 פנה טלפונית למשיבות לקבלת העתק מתוצאות המבחנים או לעיין (בתשלום) אך נתקבל בסירוב (חרף העובדה כי לא התקבל לעבודה אצל המעביד ששלח אותו לבדיקות).

בשיחה טלפונית הוברר כי המכון מחזיק בשנת 2008 במידע אודות בדיקת המבקש 3 משנת 2001 ללא ידיעתו ואף מסרב לאפשר עיון בחומר.

ביום 15.3.08 פנה המבקש 3 בתלונה לרשם מאגרי המידע.

ביום 26.3.08 אישר הרשם את קבלת התלונה והבטיח לטפל בה.

ביום 17.9.08 פנה מבקש 3 למשיבות וביקש אישור לכך שהמידע לגביו נשמר עד לאותו מועד אצל המשיבות וביקש את מחיקתו.
כן ביקש באותו יום רשימה של מעסיקים אליו הועברו פרטיו ללא ידיעתו ומידע נוסף.
ביום 25.9.08 ציינה המשיבה כי מחקה את נתוני המבקש 3 ממאגרי המידע שלה (וכי הניירת נגרסה עוד קודם לכן). המשיבה ציינה כי שמו של מבקש 3, מספר תעודת הזהות שלו, של הלקוח מטעמו נשלח והתפקיד אליו נשלח שמורים במאגרי המידע שלה.

העתקי התכתובת מצ"ב לבקשת האישור ומסומנים כנספח ט'.

יודגש, כי המבקשים לא ידעו כי נתוניהם יישמרו בידי המשיבה אשר תעשה בהם שימושים מסחריים עסקיים שונים תוך הפרה חמורה של הוראות הדין; לאחר שנודע למבקשים על מעשיה ומחדליה של המשיבה הם חשו רגשות שליליים קשיים ביותר, לרבות - כעס, עלבון, תסכול, תחושת השפלה, חוסר אונים ואי-נוחות.

סעיף 8(א) לחוק תובענות ייצוגיות קובע כי "בית המשפט רשאי לאשר תובענה ייצוגית, אם מצא שהתקיימו כל אלה: (1) התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה; (2) תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין; (3) קיים יסוד להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת...

(4) קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב".

בחלקים הבאים של הבקשה נבחן הוראות אלה, ונראה כי הבקשה ממלאת אחר הדרישות הקבועות בהן, על נקלה.

5. העילות המשפטיות: .5

5.1. חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 קובע בסעיף 3 (א) כדלקמן:

"לא תוגש תובענה ייצוגית אלא בתביעה כמפורט בתוספת השניה או בענין שנקבע בהוראות חוק מפורשת כי ניתן להגיש בו תובענה ייצוגית.

סעיף 4 (א) לחוק תובענות ייצוגיות קובע:

אלה רשאים להגיש לבית המשפט בקשה לאישור תובענה ייצוגית כמפורט להלן:

(1) אדם שיש לו עילה בתביעה או בענין כאמור בסעיף 3 (א), המעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל החברים הנמנים עם קבוצת בני אדם - בשם אותה קבוצה".

...

(ב) לענין סעיף זה, כאשר אחד מיסודות העילה הוא נזק - (1) בבקשה לאישור שהוגשה בידי אדם כאמור בסעיף (א) (1) - די בכך שהמבקש יראה כי לכאורה נגרם לו נזק;

5.2. סעיף 1 לתוספת השניה לחוק תובענות ייצוגיות קובע:

"תביעה נגד עוסק, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לענין שבינו לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו".

5.3 "עסקה" מוגדרת בחוק הגנת הצרכן, התשי"א – 1981 כ"מכירת נכס או מתן שירות".

"עוסק" הנו מי שמוכר נכס או נותן שירות דרך עיסוק, כולל יצרן".

5.4 אין ספק כי המשיבה נותנת שירותים דרך עיסוק וכי הנבדקים הנם בגדר "לקוחות" ורשאים בשל כך להגיש כנגד המשיבה תובענה ייצוגית. הנבדקים הנם למעשה בגדר "לקוח" ישיר (הם חותמים על הסכם עם המשיבה, נמכרת להם שיחת משוב, מכירת מידע לגביהם טעונה הסכמתם וכיוב'), כמו כן הנבדקים הנם בגדר לקוח מכוח יחסי נבדק-פסיכולוג, ובנוסף יש לזכור כי החלכה הפסוקה פירשה את המונח "לקוח" בהקשר של חוק תובענות ייצוגיות באופן רחב.

כך למשל נקבע ברע"א 2598/08 בנק יהב לעובדי מדינה בע"מ נ' ליאור שפירא ואחרים, בהקשר של סעיף 3 לתוספת השניה לחוק תובענות ייצוגיות, כי המונח "בקשר לענין שבינו לבין לקוח" יפורש באופן שכולל ציות לצו עיקול לטובת זוכה. נקבע כי לאור תפקידם הכלכלי של הבנקים יש ליתן פרשנות מרחיבה והואיל ומדובר בשירות הניתן ע"י תאגיד בנקאי יש לקבוע כי נוצרים יחסי בנק – לקוח (אף אם הזוכה – המעקל אינו לקוח של הבנק) בין הבנק למעקל.

שיקולים העומדים ביסודו של חוק תובענות ייצוגיות (הרלוונטיים באותה מידה במקרה דנן) כגון מטרת חוק תובענות ייצוגיות הובילו אף הם את בית המשפט העליון לקבוע כי "לקוח" בחוק תובענות ייצוגיות יפורש בהרחבה, היינו אף בהעדר יחסית חוזיים ישירים.

קל וחומר כאמור במקרה דנן, שבו מתקיים קשר עסקי ישיר בין הנבדקים לבין המשיבה ואף נחתמים הסכמים בין הנבדקים למשיבה. שיקולי מדיניות ראויה, תוך התייחסות לתפקידים המרכזי של מכוני המיון וההשמה בהקשר התעסוקתי, מחייבים אף הם את אותה המסקנה.

5.5 יודגש כי חוק תובענות ייצוגיות איננו מגביל תביעה של לקוח כנגד עוסק לעילות שבהתאם לחוק הגנת הצרכן בלבד. כאשר מתקיימים בין התובע לנתבע יחסי לקוח – עוסק, רשאי התובע לתבוע בגין כל העילות המשפטיות הרלוונטיות. רק תביעה ייצוגית תאפשר ייצוג הולם לציבור הנבדקים אל מול המשיבה.

5.6 הטעיה צרכנית, ניצול מצוקת הצרכן:

סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן קובע:

"לא יעשה עוסק דבר – במעשה או במחדל, בכתב או בע"פ או בכל דרך אחרת, לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה העלולה להטעות צרכן בכל ענין מהותי בעסקה (להלן: "הטעיה"); בלי לגרוע מכלליות האמור ידאו עניינים אלה כמהותיים בעסקה:

(1) הטיב, המהות הכמות והסוג של נכס או שירות

סעיף 3 לחוק הגנת הצרכן קובע:

(א) לא יעשה עוסק, כדי לקשור עסקה, דבר – במעשה או במחדל, בכתב או בע"פ או בכל דרך אחרת, שיש בו ניצול (1) חולשתו השכלית או הגופנית של הצרכן (2) אי ידיעת השפה שבה נקשרת העסקה.

(ב) לא יעשה עוסק דבר – במעשה או במחדל, בכתב או בע"פ, או בכל דרך אחרת, שיש בו ניצול מצוקתו של הצרכן, או השפעת הפעלה בלתי הוגנת עליו, הכל כדי לקשור עסקה בתנאים בלתי מקובלים או בלתי סבירים, או לשם קבלת תמורה העולה על התמורה המקובלת".

תכלית חוק הגנת הצרכן היא "להשליט אורחות התנהגות של המגזר העסקי ולקבוע כללי משחק הוגנים ביחסים שבין הצרכן לעוסק. החוק בא להבטיח כי העוסק לא ינצל את מעמדו הכלכלי העדיף על מנת להתעשר שלא כדין על חשבונו של הצרכן.

רע"א 2701/97 מדינת ישראל נ' צ'רטוק, פד' נו (2), 876.

ברור כי בנסיבות הענין עברה המשיבה על איסור "הטעיה" ועל איסור ניצול מצוקת הצרכנים כמשמעותם בחוק הגנת הצרכן.

סעיף 5(ב) לחוק הגנת הצרכן קובע:

"עוסק, העומד לחתום על חוזה עם צרכן, חייב לתת לו הזדמנות סבירה לעיין בחוזה לפני חתימתו, וכן למסור לו עותק ממנו לאחר החתימה."
לא למותר לציין, כי המשיבה מסרבת למסור כל מסמך לנבדקים, לרבות - מסמכים אשר הנבדקים חתמו עליהם.

סעיף 31(א) לחוק הגנת הצרכן קובע:

"דין מעשה או מחדל בניגוד לפרקים ב', ג', ד' או ד'1 כדין עוולה לפי פקודת הנזיקין (נוסח חדש)".

סעיף 36 לחוק הגנת הצרכן קובע:

"הוראות חוק זה יחולו על אף כל ויתור או הסכם נוגד".

5.7. חוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג – 1973:

סעיף 12 לחוק קובע:

(א) במשא ומתן לקראת כריתתו של חוזה חייב אדם לנהוג בדרך מקובלת ובתום לב.
(ב) צד שלא נהג בדרך מקובלת ולא בתום לב חייב לצד השני פיצויים בעד הנזק שנגרם לו עקב המשא ומתן או עקב כריתת החוזה...

סעיפים 14 ו-15 עוסקים במקרים של טעות והטעיה המאפשרים לנפגע זכות ביטול.

סעיף 18 לחוק מתייחס להסכם שנכרת בתנאי עושק ומאפשר לצד המנוצל זכות ביטול.

סעיף 39 לחוק קובע:

"בקיום של חיוב הנוגע מחוזה יש לנהוג בדרך מקובלת ובתום לב, והוא הדין לגבי השימוש בזכות הנובעת מחוזה".

המשיבה מפרה את הוראות חוק החוזים הכללי.
היא מסתירה מהם, עובר לתתימת טופסי ההסכמה, את עצם שמירת המידע על ידה והשימוש העתידי שהיא עושה בו.
היא מוכרת אח"כ את המידע שבידה, בצורה זו אחרת לצדדים שלישיים ו/או לנבדקים עצמם אשר אינם יכולים להתנגד למהלכים אלו הלכה למעשה.

5.8. הפרת חובה חקוקה:

סעיף 63 לפקודת הנויקין קובע:

"(א) מפר חובה חקוקה הוא מי שאינו מקיים חובה המוטלת על פי כל חיקוק למעט פקודה זו – והחיקוק, לפי פירושו הנכון, נועד לטובתו או להגנתו של אדם אחר, וההפרה גרמה לאותו אדם נזק מסוגו או מטבעו של הנזק שאליו נתכוון החיקוק; אולם אין האדם האחר זכאי בשל ההפרה לתרופה המפורשת בפקודה זו, אם החיקוק, לפי פירושו נכון, התכוון להוציא תרופה זו.

(ב) לענין סעיף זה רואים חיקוק כאילו נעשה לטובתו או להגנתו של פלוני, אם לפי פירושו הנכון הוא נועד לטובתו או להגנתו של אותו פלוני או לטובתם או להגנתם, של בני אדם בכלל או של בני אדם מסוג או הגדר שעמם נמנה אותו פלוני".

הפרת הוראות הדין אשר נקבעו בחוק יסוד כבוד האדם וחירותו ו/או בחוק ותקנות הגנת הפרטיות ו/או בחוק הפסיכולוגים ו/או בחוק הגנת הצרכן ו/או בחוק החוזים ו/או פקודת הנויקין ו/או בחוק עשיית עושר ולא במשפט מהווים עולה של הפרת חובות חקוקות כנגד חברי הקבוצה בהתאם להוראות כל דין.

5.9. רשלנות:

סעיף 35 לפקודת הנויקין (נוסח חדש) קובע:

"עשה אדם מעשה שאדם סביר לא היה עושה באותן נסיבות או לא עשה מעשה שאדם סביר ונבון היה עושה באותן נסיבות, או שבמשלח יד פלוני לא השתמש במיומנות, או לא נקט מידת זהירות שאדם סביר ונבון וכשיר לפעול באותו משלוח יד היה משתמש או נוקט באותן נסיבות – הרי זו התרשלנות, ואם

התרשל כאמור ביחס לאדם אחר, שלגביו יש לו באותן נסיבות חובה שלא לנהוג כפי שנהג, הרי זו רשלנות והגורם ברשלנותו נזק לזולתו עושה עוולה".

תיאור התשתית העובדתית כפי שהובאה לעיל מוכיח כי התנהגות המשיבה ועובדיה כלפי קבוצת הנבדקים הייתה נגועה, לכל הפחות, ברשלנות רבתי. עוסק הגון וסביר מעולם לא חיח מעלה בדעתו לבצע את המעשים החמורים שתוארו.

5.10. עשיית עושר:

סעיף 1 לחוק עשיית עושר ולא במשפט התשל"ט-1979 קובע:

"מי שקיבל שלא על פי זכות שבדין נכס שירות או טובת הנאה אחרת (להלן: "הזוכה") שבאו לו מאדם אחר (להלן: "המזכה") חייב להשיב למזכה את

הזכייה ואם השבה בעין בלתי אפשרית או בלתי סבירה – לשלם לו את שווייה".
גביית סכומי כסף שלא כדין כפי שפורט לעיל הנה בוודאי בגדר התעשרות שלא
כדין ויש להשיב לקבוצה את הסכומים שנגבו שלא כדין ולשחוק את הנתונים
לגביה.

הפקת רווחים כתוצאה משימוש שלא כדין במידע שהושג שלא כדין אודות
הנבדקים מהווה ללא ספק עשיית עושר ולא במשפט.

5.11. חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו

5.11.1 סעיף 1 לחוק היסוד קובע:

"זכויות של היסוד של האדם בישראל מושתתות על ההכרה בערך
האדם, בקדושת חייו ובהיותו בן חורין והן יכובדו ברוח העקרונות
שבהכרזה על הקמת מדינת ישראל".

סעיף 1א. לחוק היסוד קובע:

"חוק יסוד זה מטרתו להגן על כבוד האדם וחירותו, כדי לעגן בחוק
יסוד את ערכיה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית".

5.11.2 בסעיף 7 לחוק היסוד נקבע:

(א) "כל אדם זכאי לפרטיות ולצנעת חייו".

...

...

(ד) אין פוגעים בסוד שיחו של אדם, בכתביו או ברשומותיו".

5.11.3 בסעיף 8 נקבע:

"אין פוגעים בזכויות שלפי חוק יסוד זה אלא בחוק ההולם את
ערכיה של מדינת ישראל שנועד לתכלית ראויה, ובמידה שאינה
עולה על הנדרש, או לפי חוק כאמור מכח הסמכה מפורשת בו".

5.11.4

ההכרה בזכות לפרטיות כזכות חוקתית על-חוקית הינה בעלת
השלכה נורמטיבית-פרשנית בענייננו, כיוון ש"עם חקיקתו של חוק
יסוד: כבוד האדם וחירותו הועלה מעמדן של זכויות האדם
המעוגנות במסגרתו למעמד חוקתי על-חוקי. בכך שנוצר שינוי
במציאות הנורמטיבית שלנו. שינוי זה מתבטא בראש ובראשונה
באפשרות לביקורת שיפוטית על חוקתיותם של חוקים שהתקבלו
לאחר קבלתם של חוקי היסוד. עם זאת, בכך בלבד אין כדי למצות
את מלא היקף השפעתה של חקיקת-היסוד האמורה. רוחם
ועקרונותיהם של חוקי היסוד מקרינים על כל ענפי המשפט

ומשפיעים על מושגי-יסוד ותפיסות-יסוד הנוהגים במסגרתם. בין
היתר, כאמור, משפיעים הם על פרשנותה של החקיקה שהתקבלה
טרם חוקי היסוד בדבר זכויות האדם. בהקשר זה יודגש כי [...] אף
בטרם חקיקתם של חוקי היסוד בדבר זכויות האדם, קבע בית
משפט זה כי "...תכליתו של כל דבר חקיקה הוא לקיים ולשמר
זכויות יסוד ולא לפגוע בהן" (דברי השופט ברק בע"א 524/88 פ"ד
העמק אגודה שיתופית בע"מ נ' שדה יעקב, פ"ד מה(4) 529, 561).
עם זאת, נראה כי לאחר חקיקתם של חוקי היסוד, הודגשה החובה
להתחשב בזכויות המעוגנות בהם במסגרת פרשנותם של דברי
חקיקה קיימים, ובנסיבות מתאימות אף גדל המשקל שיש ליתן
לזכויות אלה ביחס לערכים ולאינטרסים ציבוריים מתחרים" (ע"פ
5121/98 טור' דפאל יששכרוב נ' התובע הצבאי הראשי ואח').

5.11.5 לא יכול להיות כל חולק על כך שהתנהגותה של המשיבה מהווה הפרה בוטה של הוראות חוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו. שמירת נתוניו האישיים של אדם, בחלקם האינטימיים ביותר ובוודאי המסחר בנתונים אלו עומדים כולם בניגוד מוחלט להוראות חוק היסוד.

5.12 חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א – 1981:

5.12.1 סעיף 1 לחוק הגנת הפרטיות קובע:

"לא יפגע אדם בפרטיות של זולתו ללא הסכמתו".

5.12.2 סעיף 2 קובע:

"פגיעה בפרטיות היא אחת מאלה:

(5) העתקת תוכן של מכתב או כתב אחר שלא נועד לפרסום, או שימוש בתוכנו, בלי רשות מאת הנמען או הכותב...וכו'
(6) שימוש בשם אדם, בכינויו בתמונתו או בקולו, לשם ריווח.
(7) הפרה של חובת סודיות שנקבעה בדין לגבי עניניו הפרטיים של אדם.

(8) הפרה של חובת סודיות לגבי עניניו הפרטיים של אדם, שנקבעה בהסכם מפורש או משתמע.

(9) שימוש בידיעה על עניניו הפרטיים של אדם או מסירתה לאחר, שלא למטרה שלשמה נמסרה.

(10) פרסומו או מסירתו של דבר שהושג בדרך פגיעה בפרטיות לפי פסקאות (1) עד (7) או (9).

(11) פרסומו של ענין הנוגע לצנעת חייו האישיים של אדם לרבות עברו המיני, או למצב בריאותו, או להתנהגותו ברשות היחיד.

5.12.3 עיננו הרואות, אם כן, כי התנהלותה של המשיבה מהווה פגיעה בפרטיותם של הנבדקים כמעט מכל היבט אפשרי ואין צורך להרחיב בכך.

5.12.4 סעיף 4 קובע:

"פגיעה בפרטיות היא עוולה אזרחית והוראות פקודת הנזיקין (ג"ח) יחולו עליה בכפוף להוראות חוק זה".

5.12.5 המידע שברשות המשיבה עונה על הגדרות "מידע" ו"מידע רגיש" שבהוראות סעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות העוסק בהגנה על פרטיות שבמאגרי מידע.

אוסף נתוני המידע שבידי המשיבה עונה על הגדרת "מאגר מידע" שבחוק והמשיבה אף רשמה אותו כמאגר מידע כמפורט להלן.

5.12.6 סעיף 8 (ב) לחוק קובע:

"לא ישתמש אדם במידע שבמאגר מידע החייב ברישום לפי סעיף זה, אלא למטרה שלשמה הוקם המאגר".

מאגרי המידע של המשיבה אכן נרשמו ככאלה בפנקס מאגרי המידע, אולם כפי שניתן להיווכח, המשיבה הטעתה את רשם מאגרי המידע בעת רישום מאגרי המידע שלה כמפורט להלן.

5.12.7 המשיבה רשמה מאגרי מידע בפנקס תחת מספרי המאגרים 10877 (גיוס והשמה) ו-10878 (מועמדים לעבודה).

בהתאם לנתונים שמסרה המשיבה לרשם צוין במפורש בכרטיסי המאגרים כי הנתונים מתייחסים גם למעמדו האישי, צנעת אישיותו, אישיותו של אדם, הכשרתו המקצועית וכיו"ב וכי המאגרים אינם חסויים לעיון. למותר לציין כי בפועל המאגרים חסויים לחלוטין כלפי הנבדקים כמפורט לעיל. יצוין כי הפרת הוראות הדין על ידי המשיבה מתבצעת בין אם היא "הבעלים" של מאגר המידע ובין אם היא "המחזיק" במאגר.

העתק כרטיסי מאגר המידע ואישורי רישום המאגרים מצ"ב לבקשת האישור ומסומנים בהתאמה כנספחים 1'-2'.

5.12.8 סעיף 11 לחוק קובע:

"פנייה לאדם לקבלת מידע לשם החזקתו או שימוש בו במאגר מידע תלווה בהודעה שיצויינה בה:

- (1) אם חלה על אותו אדם חובה חוקית למסור את המידע, או שמסירת המידע תלויה ברצונו ובהסכמתו;
- (2) המטרה אשר לשמה מבקש המידע
- (3) למי יימסר המידע ומטרות המסירה.

המשיבה אינה מקיימת הוראות אלו.

5.12.9 סעיף 13 לחוק קובע:

(א) כל אדם זכאי לעיין בעצמו, או על ידי בא כוחו שהרשהו בכתב או על ידי אפוטרופסו, במידע שעליו המוחזק המאגר מידע.

(ג) בעל המאגר רשאי שלא למסור למבקש מידע המתייחס למצב הרפואי או הנפשי אם לדעתו עלול המידע לגרום נזק חמור לבריאותו הגופנית או הנפשית של המבקש או לסכן את חייו. במקרה זה ימסור בעל המאגר את המידע לרופא או פסיכולוג מטעמו של המבקש.

(ג1) אין בהוראות סעיף זה כדי לחייב למסור מידע בניגוד לחסיון שנקבע לפי כל דין, אלא אם כן המבקש הוא מי שהחסיון נועד לטובתו.

5.12.10 סעיף 13א. קובע הוראות המחייבות מסירת מידע כאמור במקרה של בעל מאגר מידע המוחזק אצל אחר.

5.12.11 סעיף 14 קובע:

"(א) אדם שעניין במידע שעליו ומצא כי אינו נכון, שלם, ברור או מעודכן רשאי לפנות לבעל מאגר המידע, ואם הוא תושב חוץ – למחזיק מאגר המידע, בבקשה לתקן את המידע או למוחקו.

(ב) הסכים בעל מאגר המידע למלא בקשה כאמור בס"ק (א) יבצע את השינויים הנדרשים במידע שברשותו ויודיע עליהם לכל מי שקיבל ממנו את המידע בתקופה שנקבעה בתקנות.

(ג) סירב בעל מאגר המידע למלא בקשה כאמור בס"ק (א) יודיע על

כך למבקש באופן ובדרך שנקבעו בתקנות.

(ד) מחזיק חייב לתקן מידע אם בעל מאגר המידע הסכים לתיקון המבוקש או שבית המשפט ציווה על התיקון.

5.12.12 דרך הילוכה של המשיבה מנוגדת איפה להוראות הדין לכל אורך הדרך:
היא מקבלת את המידע שלא כדין ומבלי לקיים את הוראות החוק, היא אינה מאפשרת עיון בנתונים ואינה מעניקה לנבדקים אפשרות לבצע תיקונים או מחיקה של הנתונים.

יצוין, כי טענות של המשיבה בנוגע לפגיעה ב"סודות מסחריים" שלה ביחס לשיטת הבדיקה חסרות כל בסיס. ראשית – המעבידים עצמם מכירים היטב את החומר המלא. שנית – הנבדקים עצמם יכולים לקבל את החומר המלא ממעבידים (אמיתיים או פיקטיביים). שלישית – נציגי מכוני ההשמה השונים יכולים ממילא להיבחן אצל מתחריהם.
אין בתחום זה "סודות מסחריים" כלשהם.

5.12.13 סעיף 29 (א) (4) מאפשר לבית המשפט לצוות על:

"השמדת מידע שנתקבל שלא כדין, או לאסור על שימוש במידע כאמור או במידע עודף כהגדרתו בסעיף 23 או להורות לגבי המידע כל הוראה אחרת".

5.12.14 סעיף 29א (ב) (1) קובע כי:

"במשפט בשל עוולה אזרחית לפי סעיף 4, רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם לנפגע פיצוי שלא יעלה על 50,000 ₪ בלא הוכחת נזק".

5.12.15 סעיף 31ב' קובע:

"מעשה או מחדל בניגוד להוראות פרקים ב' או ד' או בניגוד לתקנות שהותקנו לפי חוק זה יהווה עוולה לפי פקודת הנזיקין (נ"ח)."

5.12.16 תקנות הגנת הפרטיות (תנאים לעיון במידע וסדרי הדין בערעור על סירוב לבקשה לעיון) התשמ"א-1981 קובעות פרוצדורות שונות לאופן בקשת המידע וסדרי דין לעיון במידע, תיקונו ומחיקתו. נקבע תשלום בסך 20 שקל ישן.

5.12.17 במישור המשפט הבינלאומי הזכות לפרטיות עוגנה במספר בלתי מבוטל של אמנות, כך למשל:

בסעיף 12 ל"הכרזה לכל באי עולם בדבר זכויות האדם"¹ הקובע כי:
"לא יהא אדם נתון להתערבות שרירותית בחייו הפרטיים, במשפחתו, במעונו, בחליפת מכתבים שלו ולא לפגיעה בכבודו או בשמו הטוב. כל אדם זכאי להגנת החוק בפני התערבות או פגיעה באלה."
באלה.

¹ Universal Declaration of Human Rights, Adopted and proclaimed by General Assembly resolution 2177 A (III) of 10 December 1948. האמנה חלה על ישראל מכוח של מנהג.

5.12.18 כן בסעיף 17 לאמנה הבינלאומית בדבר זכויות אזרחיות ומדיניות²
הקובע כי:

- א. לא יהיה אדם נתון להתערבות שרירותית או בלתי- חוקית בצנעת הפרט שלו, במשפחתו, בביתו או בתכתובתו, או לפגיעות בלתי חוקיות בכבודו או בשמו הטוב.
- ב. לכל אדם הזכות להגנת החוק נגד התערבויות או פגיעות כאלה.

5.12.19 וכן, בסעיף 8 לאמנה האירופית בדבר הגנת זכויות אדם וחירויות
יסוד³ הקובע:

"Right to respect for private and family life

1. Everyone has the right to respect for his private and family life, his home and his correspondence.
2. There shall be no interference by a public authority with the exercise of this right except such as is in accordance with the law and is necessary in a democratic society in the interests of national security, public safety or the economic well-being of the country, for the prevention of disorder or crime, for the protection of health or morals, or for the protection of the rights and freedoms of others."

5.12.20 יפים לענייננו, דבריו של כבוד נשיא בית המשפט העליון (דאז)
אהרון ברק בדבר היקפה ואופייה של הזכות לפרטיות בבג"צ
6650/04 פלונית נ' בית הדין הרבני האזורי בנתניה ואח':

"הזכות לפרטיות – כמו הזכות לכבוד האדם אליה היא קשורה
בקשר הדוק – מבוססת על האוטונומיה של הפרט [...] הכרה
בפרטיות היא ההכרה באדם כפרט אוטונומי הזכאי לייחוד אל מול
האחרים. ייחוד זה הוא המאפשר לאדם להתבצר באישיותו כבעלת
משמעות הראויה לכיבוד" (ההדגשות של הח"מ).

5.12.21 המשיבה מפירה את הוראות דיני הגנת הפרטיות ברגל גסה. היא
עושה כן בצורה לא מדתית ושלא לתכלית ראויה כי אם אך ורק
לתועלתה הכלכלית. הנבדקים אינם מסכימים לכך – לא בכלל
ובודאי שלא מדעת.
רק תביעה ייצוגית תביא להפסקת הפגיעה בזכויות הנבדקים.

5.13 חוק הפסיכולוגים, התשל"ז – 1977:

5.13.1 סעיף 2 לחוק הפסיכולוגים קובע כי רק פסיכולוג כהגדרתו בחוק
יכול לעסוק בפסיכולוגיה.
עיסוק בפסיכולוגיה כולל, בהתאם לסעיף 1 לחוק, גם את אבחונם
והערכתם של "עניינים ובעיות בתחום הנפשי, השכלי וההתנהגותי
של בני אדם" וכן "טיפול, שיקום ייעוץ והדרכה בנוגע לעניינים
ובעיות כאמור, הנעשים בד"כ ע"י פסיכולוג".

² International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights, Adopted and opened for signature, ratification and accession by General Assembly resolution 2200A (XXI) of 16 December 1966
חתמה על האמנה ביום 19 בדצמבר, 1966; ישראל אישרה את האמנה ביום 18 באוגוסט 1991; האמנה נכנסה
לתוקף לגבי ישראל ביום 3 בינואר, 1992.
³ Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms as amended by Protocols
No. 11 and No. 14, Rome, 4.XI.1950.

- 5.13.2 במאמר מוסגר יצוין כי שמה של המשיבה – פילת – מהווה ראשי תיבות של המילים: "פסיכולוגיה יישומית לתעסוקה".
- 5.13.3 אבחון אישיותם ויכולותיהם של הנבדקים (וקל וחומר באשר לשיחות המשיב ביחס לממצאי הבדיקות) הוא בוודאי בגדר "עיסוק בפסיכולוגיה".
- 5.13.4 למעשה, האפשרות היחידה של המשיבה לבצע חלקים משמעותיים של המבדקים וקבלת מידע רלוונטי לכך מן הנבדקים הנה באמצעות העסקת פסיכולוגים מטעמה.
- 5.13.5 סעיף 7 לאותו חוק קובע:
- "(א) מידע על אדם שהגיע למי שרשאי לעסוק בפסיכולוגיה מעיסוקו המקצועי או בעקבותיו, חובה עליו לשומרו בסוד ואינו רשאי לגלותו אלא באחת מנסיבות אלה:
- (1) גילוי המידע דרוש לדעתו לשם טיפול באותו אדם.
 - (2) קיימת חובה או רשות בחוק לגלות את המידע.
 - (3) האדם שעליו המידע הסכים בכתב לגילוי, וכל עוד לא ביטל בכתב את הסכמתו האמורה.
- (ב) הוראות סעיף זה חלות גם על מי שקיבל מידע כאמור ממי שרשאי לעסוק בפסיכולוגיה.
- 5.13.6 הוראות חוק זה ממחישות עד כמה רגיש וסודי מידע פסיכולוגי אודות אדם. המבקשים טוענים כי בנסיבות העניין כלל לא ניתן לדבר על "הסכמה בכתב" של הנבדקים לגילוי המידע שכן אין לנבדקים, הלכה למעשה, כל אפשרות מעשית ליתן הסכמה להעברת המידע.
- ראשית – הם כלל אינם יודעים מהו המידע שכן המשיבה אינה מאפשרת להם לעיין בנתונים ועל כן אין הם יכולים לתת הסכמה להעברתו.
- שנית – אם הנבדקים יסרבו להעברת המידע סיכוייהם לקבלת המשרה ישאפו לאפס שכן הם ייחשבו כמי שיש להם מה להסתיר.
- שלישית – בכל מקרה אין מדובר בנסיבות העניין ב"הסכמה מדעת" – היינו הסכמה מרצון חופשי ומלא המבוססת על מכלול הנתונים הרלוונטיים.
- 5.13.7 יצוין, כי הפרת הוראות סעיף 7 הנ"ל מהווה, בהתאם לסעיף 53 (א) (5) לחוק, עבירה פלילית.
- 5.13.8 בנוסף יצוין, כי בהתאם לקוד האתי של הפסיכולוגים, על הפסיכולוג לפעול לטובתו של המטופל/הלקוח ולפעול בהתאם לזכויותיהם של המטופלים והאוטונומיה שלהם. עליהם לשמור על סודיות המידע לגבי המטופלים ולמנוע גישה לנתונים ולמידע מצדדים שלישיים.
- כאשר מדובר במידע חסוי המצוי במאגרי נתונים על פסיכולוגים לנקוט אמצעים מונעי גישה לנתונים האישיים של המטופלים.
- 5.13.9 המשיבה והפסיכולוגים העובדים אצלה מפריס את הוראות הקוד האתי. הפסיכולוגים של המשיבה מעדיפים את טובתה הכלכלית של המשיבה (וכנראה גם שלהם אישית) על פני טובת המטופל ולאור האמור לעיל נראה שאין צורך להרחיב בכך.

העתק הקוד האתי הפסיכולוגי מצ"ב לבקשת האישור ומסומן
כנספח י"א.

5.13.10. לאור האמור לעיל מובן כי המשיבה מפירה בריש גלי אף את
הוראות חוק הפסיכולוגים.

6. פגיעה באוטונומיה:

- 6.1. אוטונומיה של אדם משמעותה זכותו של האדם לחיות את חייו בהתאם
להחלטותיו העצמאיות והעדפותיו האישיות. להיות סובייקט ולא אובייקט.
אחד הביטויים לאוטונומיה של אדם היא הצורך לקבל את "הסכמתו מדעת"
לפעולות שונות המתייחסות אליו.
- 6.2. בפסה"ד המפורסם בעניין ע"א 2781/93 זעקה נ' בית"ח כרמל חיפה, פד' נג' (4)
526 הכיר בית המשפט העליון בזכותו של הנפגע לפיצויים בגין הפגיעה
באוטונומיה שלו.
הפיצוי בגין הפגיעה באוטונומיה הוא בגדר תידוש משפטי חשוב של בית המשפט
העליון במדינת ישראל.
- 6.3. יש הרואים בפיוצי זה ראש נזק המבוסס על פיתוחה של עולות הרשלנות
שבפקודת הנזיקין. יש הרואים בפיוצי כנובע מעולה חוקתית עקב הפרת
ההוראה החוקתית הקבועה בחוק יסוד כבוד האדם וחירותו. יש המסווגים אותה
כראש נזק לא ממוני במסגרת עולות ההטעיה שבהוראות חוק הגנת הצרכן או
כראש נזק בגין הפרת חובה חקוקה. ההבחנה העיונית המדויקת (אשר טרם
הוכרעה בפסיקה) איננה רלוונטית במקרה זה, שכן אין מחלוקת שבנסיבות
העניין קיימת הפרה של הוראות קונקרטיים הקבועות בחוק יסוד: כבוד האדם
וחירותו המקנות לאדם זכות לפרטיות ובנוסף קיימת הפרה ברורה של הוראות
חוק נוספות ובראשן דיני הגנת הפרטיות המהווים, כשלעצמם, עולה בנזיקין
והוראות חוק הגנת הצרכן ופקודת הנזיקין.
- 6.4. יודגש כי המייחד את הפיוצי בגין פגיעה באוטונומיה היא העדר צורך, מבחינת
הנפגע, להוכיח קשר סיבתי בין הפרת הדין לבין הנזק שכן עצם הפגיעה
באוטונומיה היא הנזק אשר נגרם לנפגע.
- 6.5. יחד עם זאת ברור כי במקרה בו אלמלא הפגיעה באוטונומיה שלו היה הנפגע
מקבל החלטה אחרת מזו שקיבל בפועל עוצמת הפגיעה באוטונומיה תהא גדולה
יותר.
- 6.6. בע"א 9936/07 בן דוד נ' ענתבי (פורסם בנבו) קבע בית המשפט העליון כי
משנקלט ראש הנזק בגין פגיעה באוטונומיה בדין הישראלי מן הראוי להגדיל את
סכומי הפיצויים הנקבעים במסגרתו, תוך שהוא מדגיש כי האוטונומיה של היחיד
ניצבת "בליבת כבוד האדם".
הפיצויים הועמדו ע"ס של 250,000 ₪.
- 6.7. בע"א 4576/08 בן צבי נ' פרופ' היס (פורסם בנבו) הוגדלו סכומי הפיצויים עוד
יותר. באותו מקרה הייתה הפגיעה באוטונומיה של קרובי משפחתו של נפטר
ונגעה לאופן הטיפול בגופתו.
- 6.8. בת.א. (מחוזי חיפה) 907/05 מרקו נ' איילון ואח' (פורסם בנבו) נקבע לזכות לקוח
פיצוי בסך של 20,000 ₪ כנגד עו"ד שהסכים למתן פס"ד לפי סעיף 79א'.
בגין אי מתן הסבר מספק ללקוח חרף העדר הוכחת קשר סיבתי בין התנהגות
עוה"ד לתוצאת פסה"ד.
- 6.9. בע"א 10085/08 תנובת נ' עזבון ראבי ז"ל (פורסם בנבו) דן ביתמי"ש העליון
בהרחבה בסוגיית הפגיעה באוטונומיה בהקשר הרחב ובהקשר של תביעה פיצונית.

בפרט (סיליקון בחלב).

בית המשפט העליון הדגיש כי הפגיעה באוטונומיה אינה מצומצמת למקרים של פגיעה גופנית בלבד.

ההלכה הפסוקה קובעת כי הפיצוי בגין הפגיעה באוטונומיה צריך להיות ממשי, ולא סמלי, עקב הפגיעה בזכויות יסוד חוקתיות.

ראה גם מאמריהם של כב' השופט א. ריבלין, "פיצויים בגין נזק לא מוחשי ובגין נזק לא ממוני – מגמות הרחבה", ספר שמגר, מאמרים, חלק ג' התשס"ג – 2003 ושל צ. ברק – ארז, עולות חוקתיות, ההגנה הכספית על הזכות החוקתית התשנ"ד.

6.10 בע"א 1303/09 מרגלית קדוש נ' בית החולים ביקור חולים ואח' [פורסם בגבו] נערך דיון מקיף בסוגיית "ההסכמה מדעת" (בהקשר של טיפול רפואי) ופגיעה באוטונומיה.

כבוד השופט י. עמית מציין, כי פגיעה באוטונומיה יכולה להיחשב ראש נזק במסגרת עוולת הרשלנות אך גם כעוולה בגין הפרת חובה חקוקה.

כבוד השופט א. ריבלין קובע כי כאשר הופרה חובת הגילוי ביחס לעובדות מהותיות (אף שלא היה בהן בהכרח כדי להשפיע על החלטת המטופל) והגם שלא ניתן להוכיח קשר סיבתי בין ההפרה לנזק שנגרם מהטיפול – קמה עילה של פגיעה באוטונומיה. בנוסף, ככל שהמידע שלא נמסר חשוב יותר ככל שהאינטרס הנפגע קרוב יותר לליבת הזכות ומשפיע עליה בצורה משמעותית יותר כך יגדל הפיצוי בגין הפגיעה באוטונומיה. גם מי שבחר שלא להביא את עניינו בפני בית המשפט עשוי לקבל פיצוי פגיעה באוטונומיה במסגרת תביעה ייצוגית. עוד הוא מציין, כי כיום אין עוד עוררין על כך שהפיצוי צריך שיהא משמעותי באופן שישקף את החשיבות שמעניקה שיטת המשפט לאינטרס שנפגע.

6.11 כפי שהובא לעיל, בנסיבות העניין הנבדקים כלל אינם יודעים עובר לבדיקה – ואף לאחריה – כי המידע לגביהם יישמר במאגרי המידע של המשיבה. נמנעת מהם האפשרות לבחור את הבחירה העצמאית שלהם ומן הסתם חלקם, אף היה נמנע מעצם ביצוע הבדיקות.

בנוסף, עצם חשיפת העובדה כי המידע נשמר אצל המשיבה ואף נעשה בו שימוש לצורכי הפקת רווחים על ידי המשיבה והוא אף יכול להגיע בדרכים שונות לצדדים שלישיים – כל אלו מעוררים רגשות שליליים קשים לרבות כעס, תסכול ועלבון אצל חברי הקבוצה ומן הראוי לפצותם בשל כך בגין הפגיעה באוטונומיה שלהם (היינו, נזקם הלא ממוני בגין אותה הפגיעה).

6.12 לא למותר לציין כי אף במקרה שבו קיים קושי לאתר את חברי הקבוצה ולקבוע נזק אישי ניתן לקבוע פיצוי קבוצתי /או לטובת הציבור וכיוב' – הכל כפי שנקבע בעניין "תנובה" לעיל.

6.13 המשיבה אף מנצלת לרעה את פערי המידע הקיצוניים שבינה לבין הנבדקים ואת תלותם בה. שיקולים של מדיניות שיפוטית ראויה מחייבת את הפסקת תופעה זו ומתן פיצוי בגינה.

7. עמדת רשם מאגרי המידע:

7.1 "רמו"ט" – הרשות למשפט, טכנולוגיה ומידע של משרד המשפטים במדינת ישראל משמשת כרשות הרגולציה הישראלית להגנה על מידע אישי המעובד במערכות מידע ממוחשבות ולרבות בהיבטי הפרטיות הנובעים מכך.

- 7.2. עמדתו של רשם מאגרי המידע, הפועל מכוח חוק הגנת הפרטיות בסוגיה נשוא בקשת האישור דן מלמדת על רצון טוב מחד, אך גם על איטיות וחוסר החלטיות מאידך.
- 7.3. רשם מאגרי המידע עוסק בסוגיית מכוני ההשמה לא פחות מ- 10 שנים!
- 7.4. כבר בשנת 2002 פרסמה רשמת מאגרי המידע דאז דו"ח בן היא שוללת את עמדתם של מכוני ההשמה וקובעת כי לנבדקים זכות מהותית וסטטוטורית לקבל את המידע עליהם ממכוני המידע. הרשמת הנחתה את מכוני ההשמה לפעול בהתאם, אך בפועל לא נעשה דבר.
- העתק דו"ח הרשמת מצ"ב לבקשת האישור ומסומן כנספח י"ב.**
- 7.5. ביום 28.7.08 הודיע רשם מאגרי המידע למשיבה כי היא אינה פועלת בהתאם להוראות חוק הגנת הפרטיות המתייחס למאגרי מידע בקשר עם שני מאגרי מידע של המשיבה – "מאגר הנבדקים" ו"מאגר קורות החיים" (לרבות עקב אי מתן זכות עיון) וכי בכוונת הרשם להורות על ביטול ומחיקת המאגרים.
- העתק דו"ח של המשיבה לרשות ני"ע בנושא זה מיום 04.08.2008 מצ"ב לבקשת האישור ומסומן כנספח י"ג.**
- 7.6. בשלבים מאוחרים יותר פרסם הרשם שתי טיוטות של הנחיות בנושא תחולת הוראות חוק הגנת הפרטיות על פעילות מכוני השמה ומיון אשר תוכנן מדבר בעד עצמו וקיבל הערות שונות ביחס אליהן.
- העתק ההנחיות מצ"ב לבקשת האישור בהתאמה ומסומנים כנספחים י"ד–י"ז.**
- 7.7. ביום 27.09.2011 נערך במשרדי הרשם "שולחן עגול" או "שימוע" למכוני ההשמה בהשתתפות גורמים שונים ונערכה תרשומת של השיחה אשר פורסמה, כמו ההנחיות דלעיל, באתר האינטרנט של הרשם.
- העתק תרשומת הדיון מצ"ב לבקשת האישור ומסומן כנספח ט"ו.**
- 7.8. בימים אלה פרסם הרשם הנחיה מס' 2/2012 – תחולת הוראות חוק הגנת הפרטיות על הליכי מיון לקבלה לעבודה ופעילות מכוני מיון הקובע באופן חד-משמעי כי מכוני ההשמה בכלל, והמשיבה בפרט, מפריס את הוראות הדיון ופוגעים בזכויותיהם של הנבדקים.
- העתק הנחית רשם מאגרי מידע מס' 2/2012 מצ"ב לבקשת האישור ומסומן כנספח ט"ז.**
- 7.9. כך למשל קובע הרשם בהנחיה מס' 2/2012 כי:
- 7.9.1. שימוש בידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם שלא למטרה שלשמה נמסרה מהווה פגיעה בפרטיות, ולכן דורש הסכמה מוקדמת של נושא המידע. לשון אחרת, כי במידה והמשיבה משתמשת במידע לכל מטרה אחרת שאינה הליך הקבלה לשורותיו של המעביד שהפנה אותו לבדיקה, עליה לקבל הסכמה מוקדמת ומפורשת של הנבדק עובר לשימוש ו/או מסירת המידע, וזאת בהתאם לעיקרון המידתיות בדבר המועד והאופן שבה התקבלה ההסכמה; וממילא על המשיבה להביא מידע בגין אפשרות זו לידיעת הנבדק, ולא - מפרה את חובת ההודעה שבסעיף 11 לחוק והסכמת הנבדק אינה מדעת, קרי אינה "הסכמה" תקפה כנדרש בחוק (ראה סעיפים 2.1–2.5, 2.6.5–2.6.13 בהנחיה מס' 2/2012).
- 7.9.2. על המשיבה ליתן זכות עיון ללא תשלום (ראה סעיף 2.7 על תתי-סעיפיו בהנחיה 2/2012).
- 7.9.3. על המשיבה ליתן זכות תיקון (ראה סעיף 2.7.1 בהנחיה 2/2012).

7.9.4 יש לשמור את המידע רק לפרק הזמן ההכרחי למימוש המטרות לשמן המידע נאסף. לשון אחרת, על מכוון המיון מטעמו לבער את המידע מיד עם סיום השימוש במידע לצורך המיון לאותו מקום עבודה או שעל המידע לעבור "אנונימיזמציה" מוחלטת שאינה מאפשרת לייחסו לאדם אפילו בעקיפין (ראה סעיף 2.8 על תתי-סעיפיו בהנחיה 2/2012).

7.10 לא למותר לציין, כי גם בזמן כתיבת שורות אלה לא נעשה בפועל דבר וחצי דבר לתיקון המעוות על ידי מכוני ההשמה בכלל, והמשיבה בפרט.

7.11 לאור כל האמור לעיל נהיר כי חשיבותה של בקשת אישור זו רבה והיא למעשה הדרך המעשית היחידה לשים קץ למצב הקיים מחד ופיצוי קבוצת הנפגעים מאידך.

8. עמדת היועץ המשפטי לממשלה:

יצוין, כי במסגרת הליך פרטני שנוהל בבית המשפט המחוזי בת"א בע"א 1949/03 מר"ו רוטנ' נ' מכוון אדם לפסיכולוגיה שימושית בע"מ ואח' הביע בזמנו היועץ המשפטי לממשלה את עמדתו לפיה מועמד לעבודה נמצא בעמדת מיקוח חלשה מול המעביד הפוטנציאלי שכן הוא חושש שמא לא יתקבל לעבודה, וקיים פער ביחסי הכוחות של הצדדים. מתן זכות עיון לפרט במידע אודותיו תאפשר לו לקיים ביקורת מושכלת בהחלטה שהתקבלה בעניינו, ויש לאפשר לו לעיין במידע. היועמ"ש מפנה אף להוראות חוק הגנת הפרטיות בנושא זה ולהוראות דין נוספות. הסכמות של הנבדק בדבר ויתור על זכותו לפרטיות צריכה להיות הסכמה מדעת לכל דבר ועניין.

העתק עמדת היועץ המשפטי לממשלה מצ"ב לבקשת האישור ומסומן כנספח י"ז.

9. חוק החוזים האחדים, התשמ"ג-1983:

9.1.1 סעיף 3 לחוק קובע:

תנאי מקפח וביטולו – בית המשפט ובית הדין יבטלו או ישנו, בהתאם להוראות חוק זה, תנאי בחוזה אחיד שיש בו – בשים לב למכלול תנאי החוזה ולנסיבות אחרות – משום קיפוח לקוחות או משום יתרון בלתי הוגן של הספק העלול להביא לידי קיפוח לקוחות (להלן: "תנאי מקפח").

9.1.2 סעיף 4 לחוק קובע: חזקות – תזקה על התנאים הבאים שהם מקפחים:

- (1) תנאי הפוטר את הספק, באופן מלא או חלקי, מאחריות שהיתה מוטלת עליו על פי דין אלולא אותו תנאי...
- (6) תנאי השולל או המגביל זכות או תרופה העומדות ללקוח על פי דין...
- (8) תנאי השולל או המגביל את זכות הלקוח להשמיע טענות מסוימות בערכאות משפטיות, או להיזקק להליכי משפט אחרים והכל למעט הסכם בורות מקובל.

9.1.3 שלילת האפשרות לעיין בחומר הבדיקה ושליחת הזכות לתבוע את המשיבה מהוות, ללא ספק, תנאי מקפח בחוזה אחיד שדינו בטלות. במצב זה נמנעת מן הנבדק האפשרות האלמנטרית לאתר טעויות או רשלנות בביצוע הבדיקה ולתקן, לעמוד על זכויותיו למול המשיבה ו/או המעביד פוטנציאלי ועוד.

במצב זה נמנעת מן הנבדק האפשרות האלמנטרית לאתר טעויות או

רשלנות בביצוע הבדיקה ולתקן, לעמוד על זכויותיו למול המשיבה ו/או מעביד פוטנציאלי ועוד.

9.1.4. למען הסר ספק יצוין, כי אין כל מניעה לתקוף תנאים מקפחים שבחווה אחיד אף במסגרת תובענה ייצוגית.

לעניין זה ראה, בין היתר, ת.צ. 13354-12-08 ש.א.מ.ג.ר. שירותי אכיפה בע"מ נ' ניו קופל בע"מ (מחוזי מרכז) מפי כב' השופטת ש. שטר.

10. קיום שאלות עובדתיות ומשפטיות משותפות לחברי הקבוצה ואפשרות סבירה להכרעה לטובת הקבוצה:

- 10.1. הקבוצה הרלוונטית הינה כל מי שנבדק אצל המשיבה ונתוני הבדיקה שלו ו/או נתוני האישיים שמורים במאגרי המידע של המשיבה וכן כל מי שנתוניו האישיים נמכרו לצד שלישי או לנבדק עצמו, בכתב או בע"פ.
- 10.2. ביחס לנבדקים שנתונייהם שמורים במאגרי המידע של המשיבה יש לפסוק סכום פיצוי אחיד כמפורט להלן. ביחס לנבדקים שנתונייהם נמכרו – יש להוסיף לסכום הפיצוי את הסכום שהופק ממכירת המידע למשיב או לגביו בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום קבלת התשלום אצל המשיבה ועד לתשלום לנבדק.
- 10.3. לאור כל האמור לעיל ובהתחשב בחומרת הפרשה מחד ובהיקפה מאידך בוודאי שקיימת "אפשרות סבירה" לכך שהשאלות העובדתיות והמשפטיות יוכרעו בסופו של דבר לטובת הקבוצה.
- 10.4. למען הזהירות נוסיף כי לא נדרשת זהות מוחלטת של כל השאלות העובדתיות והמשפטיות הטעונות הכרעה. דרישה כזו תסכל את תכלית התובענה הייצוגית ותהפוך את השימוש בה לבלתי אפשרי. לפיכך אומצה הגישה לפיה די בכך שהשאלות העיקריות, העומדות במוקד הדיון, משותפות לחברי הקבוצה – ראו: רע"א 8332/96 שמש נ' דן רייכרט ואח', פ"ד נ"ה (5) 276 (2001), בעמ' 296; רע"א 4556/94 טצת ואח' נ' זילברשץ, פד"י מ"ט (5) 774 (1996), בעמ' 788 (להלן: "עניין טצת").

לעניין זה ראה גם: ת"צ 12241-09-10 יבלינוביץ' נ' פרטנר (מחוזי מרכז) (מיום 2.6.11).

בנוסף – נקבע בע"א 10085/08 תנובה נ' עזבון ראבי ז"ל ואח' (פורסם בנבו) כי במקרה שהשונות בין חברי הקבוצה מתייחסת לעניין הנזק אך לא לעניין קיומה של חבות או עילת התביעה – מן הראוי לדון בתביעה כייצוגית.

10.5. הנה, ברור כי היסודות המשותפים למבקשים וליתר חברי הקבוצה המוצעת מהווים את המרכיב העיקרי, אפילו הבלעדי, בהתדיינות זו. המערכת העובדתית והמשפטית, עליה מבוססת הבקשה, משותפת למבקשים ולכל חברי קבוצה זו. על כן ברור כי שאלות מהותיות של עובדה ומשפט, המשותפות לקבוצה, יוכרעו לטובתה.

11. התובענה הייצוגית מתאימה ביותר להכרעה במחלוקת:

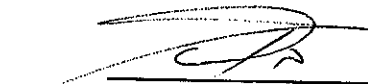
11.1. סעיף 8(א) לחוק תובענות ייצוגיות קובע כי בית המשפט רשאי לאשר תובענה ייצוגית אם מצא כי התקיימו כל אלה... "2) תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין".

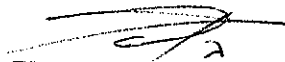
- 11.2. אין ספק כי בענייננו ניהול ההליך במתכונת של תביעה ייצוגית מהווה הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת.
- 11.3. יודגש כי בסעיף 1 לחוק תובענות ייצוגיות נקבע במפורש כי:
"מטרתו של חוק זה לקבוע כללים אחידים לענין הגשה וניהול של תובענות ייצוגיות, לשם שיפור ההגנה על זכויות, ובכך לקדם בפרט את אלה:
- (1) מימוש זכות הגישה לבית המשפט, לרבות לסוגי אוכלוסיה המתקשים לפנות לבית המשפט כיחידים.
 - (2) אכיפת הדין והתרעה מפני הפרתו.
 - (3) מתן סעד הולם לנפגעים מהפרת הדין.
 - (4) ניהול יעיל, הוגן וממצה של תביעות.
- נראה איפה כי התובענה דנן עונה בדיוק נמרץ על כל מטרותיו של החוק.
- 11.4. בנסיבות אלה מוצדק, ולמעשה מן ההכרח, לנהל את התביעה כייצוגית. זוהי הדרך ההוגנת להכריע בעניין ולפצות את חברי הקבוצה בגין הנזקים שנגרמו להם שלא כדין.
12. עניינם של כל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בידי המבקשים בתום לב ובדרך הולמת:
- 12.1. סעיף 8(א) לחוק תובענות ייצוגיות קובע כי "בית המשפט רשאי לאשר תובענה ייצוגית אם מצא שהתקיימו כל אלה... (3) קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת... (4) קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב". הדרישה של הייצוג ההולם של ענייני הקבוצה, מופנית בעיקר לשאלה אם המבקש הייצוגי יוכל לפעול במידת המרץ הראויה, ואם אין הוא נתון במצב של ניגוד עניינים בינו לבין שאר חברי הקבוצה.
- 12.2. המבקשים מייצגים בדרך הולמת את עניינם של כל חברי הקבוצה. הזכויות והאינטרסים שלהם זהים לאלה של כל חברי הקבוצה. יזום הליך זה נעשה על ידי המבקשים בתום לב, על מנת לאפשר לכלל חברי הקבוצה לקבל מן המשיבה סכומי כסף המגיעים להם.
- 12.3. המבקשים השקיעו מאמצים באיסוף המידע הרלוונטי לתביעה, ובדקו את ההיבטים המשפטיים והעובדתיים הכרוכים בהגשת בקשה זו.
- 12.4. האינטרס שיש למבקשים להצליח בתביעה משותף לכלל חברי הקבוצה.
- 12.5. על כן ברור כי עניינם של כל חברי הקבוצה המוצעת מיוצג ומנוהל בדרך הולמת על ידי המבקשים.
13. לגישת המשיבה בפרסומיה המדובר בקבוצה המורכבת לכל הפחות מעשרות אלפי חברים. לא למותר לציין, כי המספר המדויק של חברי הקבוצה זנן מצוי כמובן בידי המשיבות בלבד. על כן, יוערך, פיצוי בסך של 5,000 ₪ לכל חבר בקבוצה בגין תובענה זו, ויודגש, כי סכום הפיצוי המדויק ייקבע כמובן לאחר שתיפרש בפני בית המשפט הנכבד היריעה העובדתית המלאה.
- בנוסף, לסכום זה יש להוסיף את הסכומים שהופקו כתוצאה ממכירת מידע לצדדים שלישיים או לנבדקים עצמם, וזאת - על ידי המשיבה.
14. מוצע כי שכי"ט ב"כ הקבוצה יעמוד על 15% + מע"מ מסכום הפיצוי שיושג לקבוצה (או שווי העניין בהתאמה) וכי הגמול לתובעים יעמוד על כמחצית מסכום זה או כל סכום אחר שייקבע על ידי בית המשפט הנכבד.

15. מצ"ב תצהירי המבקשים בתמיכה לבקשה – מר רוני ברוש, גבי רונית ברזילי, מר אילן מנחם.
16. עקב ריבוי הנספחים ומטעמים פרקטיים צורפו הנספחים לבקשה ולתצהיר פעם אחת.
17. המבקשים שומרים על זכותם לזמן עדים, במידת הצורך, במסגרת הדיון בבקשה האישור.

סוף דבר :

18. מכשיר התביעה הייצוגית נראה כאילו "נתפר" במיוחד למידותיה של תביעה זו. גורלה של הקבוצה, מהות הפגיעה ועוצמתה ומהות העניין בכללותו מהווים כולם מקרה קלאסי לניהולה של תביעה ייצוגית.
- הצורך באכיפת הוראות הדין ובהרתעה מפני הפרתו בנושא כה רגיש מהווים אף הם גורם נוסף המחייב את ניהול התביעה כייצוגית.
19. בית המשפט הנכבד מתבקש לאשר את התובענה כייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, להורות על הסעדים כמבוקש ברישת הבקשה ולחייב את המשיבות בהוצאות הבקשה ובשכ"ט עו"ד בתוספת מע"מ כחוק.

אהרון רבינוביץ, עו"ד
ב"כ המבקשים

גיל רון, עו"ד
ב"כ המבקשים

יעקב אביעד, עו"ד
ב"כ המבקשים

בענין שבין:

1. רוני ברוש, ת.ז. 023943707
מרח' פיינשטיין 2, תל-אביב2. רונית ברזילי, ת.ז. 022187744
מרחוב יהודה הנשיא 36, בני-ברק3. אילן מנחם, ת.ז. 059616789
מרחוב אלימלך 11א', רמת-גן

כולם ע"י ב"כ עוה"ד יעקב אביעד ואו
גדי סרן ואו עמי אביעד ואו אלון
אלשלוס ואו מירב בן צור ואו אלעד
רייד וכן עוה"ד גיל רון, קינן ושות'
שכתובתם למסירת כתבי בי דין תהא:
ברחוב היצירה 3 (בית ש.א.פ), ר"ג 52521
טל': 03-7538808; פקס: 03-7538807

(להלן: "התובעים")

- נ ג ד -

לבין:

1. פילת גרופ בע"מ, ח.צ. מס' 520043001
מרח' הברזל 9, תל-אביב 697102. פילת (ישראל) בע"מ, ח.פ. 510696735
מרחוב הברזל 9, תל-אביב 69710

(להלן: "הנתבעת")

תובענה כייצוגית

(בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות התשס"ו – 2006)

1. הצדדים:

1.1. התובע 1 הנו עו"ד במקצועו וערך מבדקי התאמה/השמה לצורך קבלה לעבודה למעביד ספציפי אצל הנתבעות בשנת 2006 (בסביבות חודש אוגוסט).
התובעת 2 הנה מהנדסת תוכנה במקצועה וערכה מבדקי התאמה/השמה לצורך קבלה לעבודה למעביד ספציפי אצל הנתבעות בשנת 2010.
התובע 3 הנו רו"ח במקצועו וערך מבדקי התאמה/השמה לצורך קבלה לעבודה למעביד ספציפי אצל הנתבעות בשנת 2001.

1.2. הנתבעת 1 הנה חב' ציבורית הנסחרת בבורסה לני"ע בישראל.
בין לקוחותיה של הנתבעת חברות גדולות לרבות בנקים, חברות ציבוריות גדולות, חברות קבלניות, חברות תקשורת, קופות חולים, חב' היי-טק ועוד.
הנתבעת עוסקת בשירותי ייעוץ בתחום משאבי אנוש, מיון והשמת כוח אדם.

הנתבעת 2 מצויה בשליטתה של הנתבעת 1 ועוסקת אף היא בתחומים הנ"ל.

עסקיהן של הנתבעות מאופיינים בפתיחת וסגירת חברות רבות, רכישת חברות, מחיקתן וכיוב'.

כפי שיבואר להלן הנתבעות אינן מאפשרות לנבדקים לקבל את העתקי המסמכים עליהם חתמו. בנסיבות אלו אין לנבדקים אפילו את הידע באיזו חברה בדיוק נבדקו. אתר האינטרנט של הנתבעות מתייחס ל"פילת" כאל חברה אחת תוך טשטוש הבדלים בין החברות, ככל שהם קיימים. ככל הנראה גם אין הפרדה בעסקי החברות השונות מקבוצת "פילת" בכל הקשור לפרטיות הנבדקים ומאגרי המידע.

בנסיבות אלו, מופנית התביעה בשלב זה כלפי שתי הנתבעות אשר יכונן ביחד "הנתבעת" תוך שהתובעים שומרים על זכותם לתקן את כתב תביעתם ואו כל הדרוש באשר לזהות הנתבעות במידת הצורך.

העתק דו"ח בי.די.איי. ופרסומים מאתר האינטרנט של הנתבעת מצ"ב לתובענה זו ומסומנים בהתאמה כנספחים א'1-9.

לטענת הנתבעת מאגר המידע שלה מכיל "עשרות אלפי מועמדים" והוא מתעדכן "מידי יום".

בפרסום אחר של המשיבה היא טוענת כי נבדקו על ידה " מאות אלפי נבדקים".

הנתבעת אף מעניקה ללקוחותיה שירותי "מיקור חוץ" ולרבות גיוס ומיון עובדים ומנהלים, טיפול בקליטת ועזיבת עובדים, דו"חות שונים, קביעת מדיניות יחסי עבודה, ניהול משאבי אנוש, מדיניות שכר, מענק רווחה ארגוני וכיוב'.

1.3. למרבה הצער, בתקופה האחרונה חלה הידרדרות נמשכת בעסקיה של הנתבעת. סכסוכים בין הנהלת הנתבעת לעובדיה, התפטרויות דירקטורים, סכסוכים בין בעלי המניות, אי-פרסום דו"חות כספיים והשעיית המסחר במניה בבורסה עקב כך פיטורי מנכ"ל והידרדרות מתמדת בתוצאותיה הכספיות עד כדי חשש להמשך קיומה של הנתבעת הן מנת חלקה הקבועה של הנתבעת.

בשלב מסוים אף פורסם בתקשורת כי המשטרה המליצה על הגשת כתב אישום כנגד בכיר בחברה בגין העברה שלא כדין בשנת 2010 של דו"ח סודי משנת 2002 לגבי בכיר בקול ישראל!!!

עוד יצוין, כי הנתבעת הנה בגדר "חברה שלובה" של מכון מתחרה בשם "אדם מילא". בעל מניות השליטה ב"אדם מילא" מחזיק גם במניות של הנתבעת ונעשו בזמנו ניסיונות להביא למיזוג בין המכונים אשר לא צלחו. מצבה העגום של הנתבעת בתקופה זו מדגיש את הרגישות הרבה באחזקת מאגר מידע רגיש וסודי לגבי אזרחים רבים ע"י הנתבעת.

העתק הודעות של הנתבעת עצמה לרשות ני"ע הסכמה למזוג ופרסומים בתקשורת אודות הנתבעת מצ"ב לתובענה זו ומסומנים בהתאמה כנספחים ב'1-6.

2. התשתית העובדתית:

2.1. עסקינן בכשלים וליקויים חמורים הקיימים בתחום האבחון, מיון והשמת כוח אדם בארץ בכלל ואצל הנתבעת דן בפרט.

2.2. בעולם התעסוקה המודרני נעשה שימוש רב בחברות המתמחות באבחון, מיון, התאמה וגיוס של כוח אדם.

לחברות אלו פונים מעבידים ועובדים כאחד. חברות אלו עורכות למועמדים הפוטנציאליים מבחנים ומבדקים שונים (מלאים או חלקיים, לפי העניין) במטרה למצוא התאמה טובה ככל הניתן בין המועמדים הספציפיים לדרישות התפקיד.

והמעביד. במקרים מסוימים המעביד מעביר לידי חברה שכזו את תהליך גיוס האדם כולו בדרך של "מיקור חוץ".

2.3. האבחון נמשך, בד"כ, על פני יום שלם וכולל בד"כ את המבחנים הבאים:

2.3.1. מבחני כישורים.

2.3.2. מבחני אישיות ומבחנים פסיכולוגיים.

2.3.3. מבחני מצב קבוצתיים.

2.3.4. ראיון אישי.

2.3.5. שאלונים אישיים ושאלוני נטיות.

במסגרת האבחון נאסף איפה מיידע אישי רב אודות המועמדים הכולל ניסיון תעסוקתי קודם, השכלה, מצב בריאותי, סטאטוס משפחתי, מצב נפשי, יכולות שכליות, אופי וכיו"ב.

2.4. תוצאות הבדיקה נמסרות למעביד הפוטנציאלי, שאף הזמין את הבדיקה ושילם (בד"כ) את עלותה לחברה שערכה את הבדיקה.

2.5. אין ולא יכולה להיות כל מחלוקת כי הבדיקה ותוצאותיה כוללות מיידע רב, אישי וסודי מאין כמותו ביחס לנבדק.

2.6. כאשר מועמד מוזמן לבדיקה אצל הנתבעת, הוא חותם על טופס "ויתור סודיות" הכולל הסכמה של המועמד לכך שתוצאות הבדיקה יועברו למעביד הפוטנציאלי בלבד ו"בהזדמנות חגיגית" זו מוסיף המכון ומחתיים את המועמד על סעיף בו מותר הנבדק על הזכות להגיש תביעה כנגד הנתבעת.

העתק "טופסי הסכמה" של נבדקים מצ"ב לתביעה זו ומסומן כנספח ג'.

2.7. בשלב חתימת טופס ההסכמה הנתבעת אינה מיידעת את הנבדקים כי היא עתידה לשמור את ממצאי הבדיקה של הנבדק /או את פרטיו האישיים של הנבדק במאגרי המידע של הנתבעת לצרכים עסקיים עתידיים. אין לכך זכר בטופסי ההסכמה.

2.8. בכל מקרה, בשלב החתימה על טופס ההסכמה לנבדקים, המעוניינים להתקבל לעבודה כזו או אחרת, אין אופציה אחרת כלשהי מלבד החתימה על הטפסים האחידים המועברים לחתימתם והמכון מנצל זאת לרעה בכך שהוא מעלים מהם מיידע חשוב ורלוונטי בדבר עצם שמירת החומר במאגרי המידע של המכון, השימוש העסקי העתידי שהוא מתעתד לעשות בנתונים אלו, העלמת זכותו של הנבדק לעיין /או לתקן /או למחוק את המידע לגבי הנבדק כמפורט להלן וכיו"ב. ברור לחלוטין כי אין בנסיבות העניין הסכמה כלשהי של הנבדקים לשמירת המידע ביחס אליהם /או למסחורו העתידי ובכל מקרה (אפילו היה נמסר לנבדקים מידע מלא) אין כאן "הסכמה מדעת" כמשמעותה בד"ן.

2.9. הנתבעת מסרבת ליתן לנבדקים את תוצאות הבדיקות שנערכו להם וזאת אף במקרה שהם לא התקבלו לעבודה אצל המעביד ששלח אותם להיבדק אצל הנתבעת. במקביל נשמר המידע אצל הנתבעת. יצוין, כי הנתבעת אינה שומרת את המידע במאגר מידע נפרד לגבי כל מעביד אלא מדובר במאגר מידע משותף.

2.10. שמירת המידע ואי-מסירתו לנבדק מאפשרת לנתבעת להפיק רווחים שונים כדלקמן:

2.10.1. במסגרת פרסומיה ומגעיה של הנתבעת עם מעבידים היא מציגה עצמה כבעלת "מאגר נתונים" גדול היכול לשמש לעזר לצרכי המעביד הפוטנציאלי.

המשיבה מציעה למעביד פוטנציאלי לקבל תוצאות מבדקים "ישנים" של עובדים או דו"חות חדשים על יסוד מבחנים שנערכו בעבר. לעתים בתוספת "השלמות" נוספות והכל במחיר מופחת במקום לערוך להם בדיקות חדשות (כיום טוענת המשיבה שהדבר

כפוף לקבלת הסכמה של הנבדק – אולם ברור כי אילו המסמכים היו נמסרים למועמד – ניתן היה "לחסוך" בתשלום הסכומים למשיבה).

המשיבה משתמשת במאגר הנתונים הבלתי חוקי שבידה אף לצורך עריכת מיונים שונים לאותם עובדים ומעבידים פוטנציאליים זמן רב לאחר שהמעביד הפוטנציאלי המקורי לא קיבל את הנבדק לעבודה אצלו.

בהקשר זה יצוין, כי מר יהושע שטאובר וחברת פילת (ישראל) בע"מ (המשיבה 2) הוציאו בזמנו ספר בשם "דרושים" בו ציינו, בין היתר:

"כיום מספקות מרבית חברות ההשמה ללקוחותיהן תמהיל שירותים רחב, החל בהעברת קורות חיים למעסיק מתוך מאגר המועמדים הקיים בחברת ההשמה" (ההדגשות של הח"מ). (יהושע שטאובר, דרושים, [2002] בעמ' 58) (להלן: "דרושים").

ובמקום אחר:

"מועמד יכול לבקש לעשות שימוש במבחנים שעשה בעבר לשם העברת חוות דעת לתפקידים בארגונים נוספים. לפעולה זו, הנקראת 'העברה', יש כמה מגבלות. א). בדרך כלל המבחנים נשמרים למשך 3 שנים ולאחר מכן מומלץ לבצע את המבחנים מחדש; ב). צריכה להיות התאמה בין דרישות התפקיד שבשבילו נבחן המועמד לבין התפקיד החדש." (שם, בעמ' 98).

העתק "מחידונים" הצעת מחיר וטופס תאור תפקיד המוצעים למעבידים ע"י המשיבה מצ"ב לבקשת האישור ומסומנים בהתאמה בנספחים 1'ד-4'ד.

העתק העמודים הרלוונטיים מתוך הספר "דרושים" מצ"ב לבקשת האישור ומסומן בנספח 5'ד.

2.10.2. הנתבעת אף מציעה לנבדקים תחת מסירת הבדיקה ותוצאותיה עריכת "משוב", היינו שיחה כללית בע"פ עם פסיכולוג מטעם הנתבעת אודות הנבדק ו/או הבדיקה בעלות של 395 ₪.

2.10.3. לטענת הנתבעת, תוצאות הבדיקות נשמרות "בד"כ" למשך כ-3 שנים. יודגש כי מפניות לנתבעת לקבלת תשובה ברורה אם נתונים מסוימים נשמרים אף לאחר מועד זה עולה כי ככל הנראה נשמרים הנתונים לשנים רבות.

העתק תכתובת שבין הגב' מילה שטר עם הנתבעת מצ"ב לתובענה זו ומסומנת בנספח ה'.

2.10.4. יצוין, כי במסגרת היחסים שבין הנתבעת למעבידים היא מתחייבת פעמים רבות כי היא פועלת בהתאם לדיני הגנת הפרטיות וכי המידע שבידי המכון מהווה "מידע רגיש" כמשמעותו בחוק הגנת הפרטיות וכי קיימת אצלו ממונה על אבטחת מידע כנדרש בחוק. במאמר מוסגר יצוין, כי הנתבעות מתחייבות, באותו ההסכם, להעביר את המידע אך ורק למעביד או שלוחו (בניגוד לדיני הגנת הפרטיות).

בהסכם אף נשמרה לנתבעות "הזכות" להכין חו"ד אחרות על בסיס המבחנים הפסיכולוגיים שנערכו לנבדק בשביל "ארגונים אחרים (העברות והשלמות כמקובל כיום)!!"

העתק הסכם כאמור מצ"ב לתובענה זו ומסומן בנספח ו'.

- 2.10.5. בנסיבות אלו אין לנבדקים אפילו את האפשרות הבסיסית לברר האם ה"פסיכולוגים" שבחנו אותם הנם פסיכולוגים מורשים על פי חוק אם לאו.
- 2.11. הנבדק אינו מורשה לקבל את העתק הבדיקה ותוצאותיה. בדרך זו הופכים הבדיקות ותוצאותיהן למשאב חשוב המאפשר לנתבעת להפיק רווחים משמעותיים בגינו ולרבות האפשרות "למכור" לנבדקים "שיחות משוב" אודות הבדיקה תמורת 395 ₪, למכור את המידע למעבידים פוטנציאליים אחרים במחיר מופחת לעומת עלות בדיקה מקורית (לטענת המכון במקרים שכאלו נדרשת כיום הסכמת הנבדק) ובעיקר הדבר מאפשר לנתבעת לשווק את עצמה ללקוחותיה הקיימים והפוטנציאליים כמכון בעל מאגר מידע עצום המאפשר לה לבצע "חיתוכי מידע" כאלו ואחרים ומאפשר לה להציע ללקוחותיה כוח אדם משובח במחירים אטרקטיביים.
- 2.12. מבחינת הנבדקים מהוות הבדיקות סוג של "מלכודת" במקרה הטוב או "גלולת רעל תעסוקתית" במקרים קשים יותר. הנבדק הרי לא באמת יכול לסרב לדרישות הנתבעת עובר לחתימתו על טופסי ההסכמה לבדיקה (שאלמלא כן לא יוכל להתקבל לעבודה אצל המעביד הפוטנציאלי) ולמעשה אף לאחר ביצוע הבדיקה אוסרת עליו הנתבעת לעיין בחומר.
- 2.13. זאת ועוד: אפילו היתה הנתבעת מאפשרת לנבדק לעיין ו/או לתקן ו/או למחוק את הנתונים אודותיו היה הנבדק מוצא עצמו שוב ניצב בפני מצב בעייתי במיוחד שכן אם יבקש את מחיקת הנתונים ייתכן שיאלץ לדווח על כך בעתיד למעביד פוטנציאלי אחר ובכך ימצא עצמו אוטומטית כמועמד "שיש לו מה להסתיר".
- 2.14. כמו כן, עצם העובדה שהנתבעת מוסרת למעסיק אחר כי יש ברשותה דו"ח על מאן דהוא שבעבר נבדק על ידה, וזאת - בלא ידיעת הנבדק ו/או בניגוד להסכמתו מהווה גם היא פגיעה קשה בפרטיותו.
- 2.15. הפתרון הראוי לפיכך הנו כי לאחר חלוף פרק זמן מוגדר (נניח 3 חודשים) מביצוע הבדיקות יימחק המידע באופן אוטומטי ממאגר המידע של הנתבעת.
- 2.16. במקביל, יש כמובן לקיים את הוראות הדין ולרבות הוראות חוק ותקנות הגנת הפרטיות ולאפשר לנבדקים (ובמקרים חריגים - לרופא/פסיכולוג או מי מטעמם) לקבל לידיהם את המידע ו/או לתקנו - כל עוד המידע שמור בידי הנתבעת.
- 2.17. יש לשנות את טופסי ההסכמה עליהם חותמים הנבדקים ולהתאימם לאמור לעיל.
- 2.18. יש לזכור כי המצב הנוכחי מתאים ונוח לא רק לנתבעת דנן ולמכונים דומים אלא גם למעבידים במשק שכן שמירת הנתונים בידי הנתבעת מאפשרת למעבידים להפחית עלויות, לקצר פרקי זמן הנדרשים למיון והשמת עובדים וכיו"ב.
- 2.19. הנפגע היחיד הנו ציבור הנבדקים - אולם ציבור זה אינו יכול, באופן טבעי להתאגד, לגבש, לממן ולעמוד על זכויותיו הן מסיבות ארגוניות והן בשל החשש מפני אובדן מקומות תעסוקה קיימים/פוטנציאליים.
- 2.20. בנסיבות אלו, הדרך המתאימה לצורך שמירה על זכויותיהם השונות מכוח הדין של ציבור הנבדקים היא הגשת תובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות.

3. העילה האישית של התובעים:

התובע 1 נבדק אצל הנתבעות בשנת 2006.

פניות שונות שלו לקבלת מסמכי ותוצאות הבדיקה והמסמכים עליהם חתם נענו בשלילה.

העתק תכתובת בנושא זה מצ"ב לתובענה זו ומסומן בנספח ז

התובעת 2 נבדקה אצל הנתבעות בשנת 2010.

בקשתה לקבלת תוצאות הבדיקה וחווה"ד הנתבעות נדחתה. יצוין גם, כי בקשתה לעריכת "משוב" אודות הבדיקה נדחתה בטענה כי שיחת משוב ניתן לקיים רק בתוך שנה מיום הבדיקה.

העתק תכתובות בנושא זה מצ"ב לתובענה זו ומסומן כנספח ח'.

התובע 3 נבדק אצל הנתבעות בשנת 2001.

בחודש מרץ 2008 פנה טלפונית לנתבעות לקבלת העתק מתוצאות המבחנים או לעיין (בתשלום) אך נתקבל בסירוב (חרף העובדה כי לא התקבל לעבודה אצל המעביד ששלח אותו לבדיקות).
בשיחה טלפונית הוברר כי המכון מחזיק בשנת 2008 במידע אודות בדיקת המבקש 3 משנת 2001 ללא ידיעתו ואף מסרב לאפשר עיון בחומר.
ביום 15.3.08 פנה התובע 3 בתלונה לרשם מאגרי המידע.
ביום 26.3.08 אישר הרשם את קבלת התלונה והבטיח לטפל בה.
ביום 17.9.08 פנה תובע 3 לנתבעות וביקש אישור לכך שהמידע לגביו נשמר עד לאותו מועד אצל הנתבעות וביקש את מחיקתו.
כן ביקש באותו יום רשימה של מעסיקים אליו הועברו פרטיו ללא ידיעתו ומידע נוסף.
ביום 25.9.08 ציינה הנתבעת כי מחקה את נתוני התובע 3 ממאגרי המידע שלה (וכי הניירת נגרסה עוד קודם לכן). הנתבעת ציינה כי שמו של התובע 3, מספר תעודת הזהות שלו, של הלקוח מטעמו נשלח והתפקיד אליו נשלח שמורים במאגרי המידע שלה.

העתקי התכתובות מצ"ב לתובענה זו ומסומנים כנספח ט'.

יודגש, כי התובעים לא ידעו כי נתונייהם יישמרו בידי המשיבה אשר תעשה בהם שימושים מסחריים עסקיים שונים תוך הפרה חמורה של הוראות הדין; לאחר שנודע למבקשים על מעשיה ומחדליה של המשיבה הם חשו רגשות שליליים קשיים ביותר, לרבות - כעס, עלבון, תסכול, תחושת השפלה, חוסר אונים ואי-נוחות.

4. העילות המשפטיות:

4.1. חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 קובע בסעיף 3 (א) כדלקמן:

"לא תוגש תובענה ייצוגית אלא בתביעה כמפורט בתוספת השניה או בענין שנקבע בהוראות חוק מפורשת כי ניתן להגיש בו תובענה ייצוגית.

סעיף 4 (א) לחוק תובענות ייצוגיות קובע:

אלה רשאים להגיש לבית המשפט בקשה לאישור תובענה ייצוגית כמפורט להלן:

(1) אדם שיש לו עילה בתביעה או בעניין כאמור בסעיף 3 (א), המעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל החברים הנמנים עם קבוצת בני אדם - בשם אותה קבוצה".

...

(ב) לענין סעיף זה, כאשר אחד מן השותפות העילה הוא נזק - (1) בבקשה לאישור

שהוגשה בידי אדם כאמור בסעיף (א) (1) – די בכך שהמבקש יראה כי לכאורה נגרם לו נזק;

4.2 סעיף 1 לתוספת השניה לחוק תובענות ייצוגיות קובע:

"תביעה נגד עוסק, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לענין שבינו לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו".

4.3 "עסקה" מוגדרת בחוק הגנת הצרכן, התשי"א – 1981 כ"מכירת נכס או מתן שירות".

"עוסק" הנו מי שמוכר נכס או נותן שירות דרך עיסוק, כולל יצרן".

4.4 אין ספק כי הנתבעת נותנת שירותים דרך עיסוק וכי הנבדקים הנם בגדר "לקוחות" ורשאים בשל כך להגיש כנגד הנתבעת תובענה ייצוגית. במקרים רבים הנבדקים הנם למעשה בגדר "לקוח" ישיר (הם חותמים על הסכם עם הנתבעת, נמכרת להם שיחת משוב, מכירת מידע לגביהם טעונה הסכמתם וכיובד), כמו כן הנבדקים הנם בגדר לקוח מכוח יחסי נבדק-פסיכולוג, ובנוסף יש לזכור כי ההלכה הפסוקה פירשה את המונח "לקוח" בהקשר של חוק תובענות ייצוגיות באופן רחב.

כך למשל נקבע ברע"א 2598/08 בנק יהב לעובדי מדינה בע"מ נ' ליאור שפירא ואחרים, בהקשר של סעיף 3 לתוספת השניה לחוק תובענות ייצוגיות, כי המונח "בקשר לענין שבינו לבין לקוח" יפורש באופן שכולל ציות לצו עיקול לטובת זוכה. נקבע כי לאור תפקידם הכלכלי של הבנקים יש ליתן פרשנות מרחיבה והואיל ומדובר בשירות הניתן ע"י תאגיד בנקאי יש לקבוע כי נוצרים יחסי בנק – לקוח (אף אם הזוכה – המעקל אינו לקוח של הבנק) בין הבנק למעקל.

שיקולים העומדים ביסודו של חוק תובענות ייצוגיות (הרלוונטיים באותה מידה במקרה דנן) כגון מטרות חוק תובענות ייצוגיות הובילו אף הם את בית המשפט העליון לקבוע כי "לקוח" בחוק תובענות ייצוגיות יפורש בהרחבה, היינו אף בהעדר יחסית חוזיים ישירים.

קל וחומר כאמור במקרה דנן, שבו מתקיים קשר עסקי ישיר בין הנבדקים לבין הנתבעת ואף נחתמים הסכמים בין הנבדקים לנתבעת. שיקולי מדיניות ראויה, תוך התייחסות לתפקידם המרכזי של מכוני המיון וההשמה בהקשר התעסוקתי, מחייבים אף הם את אותה המסקנה.

4.5 יודגש כי חוק תובענות ייצוגיות איננו מגביל תביעה של לקוח כנגד עוסק לעילות שבהתאם לחוק הגנת הצרכן בלבד. כאשר מתקיימים בין התובע לנתבע יחסי לקוח – עוסק, רשאי התובע לתבוע בגין כל העילות המשפטיות הרלוונטיות. רק תביעה ייצוגית תאפשר ייצוג הולם לציבור הנבדקים אל מול הנתבעת.

4.6 הטעיה צרכנית, ניצול מצוקת הצרכן:

סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן קובע:

"לא יעשה עוסק דבר – במעשה או במחדל, בכתב או בע"פ או בכל דרך אחרת, לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה העלולה להטעות צרכן בכל ענין מהותי בעסקה (להלן: "הטעיה"); בלי לגרוע מכלליות האמור יראו עניינים אלה כמהותיים בעסקה:

(1) הטיב, המהות הכמות והסוג של נכס או שירות

סעיף 3 לחוק הגנת הצרכן קובע:

(א) לא יעשה עוסק, כדי לקשור עסקה, דבר – במעשה או במחדל, בכתב או בע"פ או בכל דרך אחרת, שיש בו ניצול (1) חולשתו השכלית או הגופנית של הצרכן (2) אי ידיעת השפה שבה נקשרת העסקה.

(ב) לא יעשה עוסק דבר – במעשה או במחדל, בכתב או בע"פ, או בכל דרך אחרת, שיש בו ניצול מצוקתו של הצרכן, או השפעת הפעלה בלתי הוגנת עליו, הכל כדי לקשור עסקה בתנאים בלתי מקובלים או בלתי סבירים, או לשם קבלת תמורה העולה על התמורה המקובלת".

תכלית חוק הגנת הצרכן היא "להשליט אורחות התנהגות של המגזר העסקי ולקבוע כללי משחק הוגנים ביחסים שבין הצרכן לעוסק. החוק בא להבטיח כי העוסק לא ינצל את מעמדו הכלכלי העדיף על מנת להתעשר שלא כדין על חשבוננו של הצרכן.

רע"א 2701/97 מדינת ישראל נ' צ'רטוק, פד' נו (2), 876.

ברור כי בנסיבות הענין עברה הנתבעת על איסור "הטעיה" ועל איסור ניצול מצוקת הצרכנים כמשמעותם בחוק הגנת הצרכן.

סעיף 5(ב) לחוק הגנת הצרכן קובע:

"עוסק, העומד לחתום על חוזה עם צרכן, חייב לתת לו הזדמנות סבירה לעיין בחוזה לפני חתימתו, וכן למסור לו עותק ממנו לאחר החתימה."
לא למותר לציין, כי הנתבעת מסרבת למסור כל מסמך לנבדקים, לרבות - מסמכים אשר הנבדקים חתמו עליהם.

סעיף 31(א) לחוק הגנת הצרכן קובע:

"דין מעשה או מחדל בניגוד לפרקים ב', ג', ד' או ד'1 כדין עוולה לפי פקודת הנזיקין (נוסח חדש)".

סעיף 36 לחוק הגנת הצרכן קובע:

"הוראות חוק זה יחולו על אף כל ויתור או הסכם נוגד."

4.7 חוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג – 1973:

סעיף 12 לחוק קובע:

(א) במשא ומתן לקראת כריתתו של חוזה חייב אדם לנהוג בדרך מקובלת ובתום לב.
(ב) צד שלא נהג בדרך מקובלת ולא בתום לב חייב לצד השני פיצויים בעד הנזק שנגרם לו עקב המשא ומתן או עקב כריתת החוזה...

סעיפים 14 ו-15 עוסקים במקרים של טעות והטעיה המאפשרים לנפגע זכות ביטול.

סעיף 18 לחוק מתייחס להסכם שנכרת בתנאי עושק ומאפשר לצד המנוצל זכות ביטול.

סעיף 39 לחוק קובע:

"בקיום של חיוב הנוגע מחוזה יש לנהוג בדרך מקובלת ובתום לב, והוא הדין לגבי השימוש בזכות הנובעת מחוזה".

הנתבעת מפרה את הוראות חוק החוזים הכללי. היא מסתירה מהם, עובר לחתימת טופסי ההסכמה, את עצם שמירת המידע על ידה והשימוש העתידי שהיא עושה בו. היא מוכרת אח"כ את המידע שבידה, בצורה זו אחרת לצדדים שלישיים ו/או לנבדקים עצמם אשר אינם יכולים להתנגד למהלכים אלו הלכה למעשה.

4.8. הפרת חובה תקוקה:

סעיף 63 לפקודת הנוזיקין קובע:

"(א) מפר חובה תקוקה הוא מי שאינו מקיים חובה המוטלת על פי כל חיקוק למעט פקודה זו – והחיקוק, לפי פירושו הנכון, נועד לטובתו או להגנתו של אדם אחר, וההפרה גרמה לאותו אדם נזק מסוגו או מטבעו של הנזק שאליו נתכוון החיקוק; אולם אין האדם האחר זכאי בשל ההפרה לתרופה המפורשת בפקודה זו, אם החיקוק, לפי פירושו נכון, התכוון להוציא תרופה זו.

(ב) לענין סעיף זה רואים חיקוק כאילו נעשה לטובתו או להגנתו של פלוני, אם לפי פירושו הנכון הוא נועד לטובתו או להגנתו של אותו פלוני או לטובתם או להגנתם, של בני אדם בכלל או של בני אדם מסוג או הגדר שעמם נמנה אותו פלוני".

הפרת הוראות הדין אשר נקבעו בחוק יסוד כבוד האדם וחירותו ו/או בחוק ותקנות הגנת הפרטיות ו/או בחוק הפסיכולוגים ו/או בחוק הגנת הצרכן ו/או בחוק החוזים ו/או פקודת הנוזיקין ו/או בחוק עשיית עושר ולא במשפט מהווים עוולה של הפרת חובות חקוקות כנגד חברי הקבוצה בהתאם להוראות כל דין.

4.9. רשלנות:

סעיף 35 לפקודת הנוזיקין (נוסח חדש) קובע:

"עשה אדם מעשה שאדם סביר לא היה עושה באותן נסיבות או לא עשה מעשה שאדם סביר ונבון היה עושה באותן נסיבות, או שבמשלח יד פלוני לא השתמש במיומנות, או לא נקט מידת זהירות שאדם סביר ונבון וכשיר לפעול באותו משלוח יד היה משתמש או נוקט באותן נסיבות – הרי זו התרשלנות, ואם

התרשל כאמור ביחס לאדם אחר, שלגביו יש לו באותן נסיבות חובה שלא לנהוג כפי שנהג, הרי זו רשלנות והגורם ברשלנותו נזק לזולתו עושה עוולה".

תיאור התשתית העובדתית כפי שהובאה לעיל מוכיח כי התנהגות הנתבעת ועובדיה כלפי קבוצת הנבדקים הייתה נגועה, לכל הפחות, ברשלנות רבתי. עוסק הגון וסביר מעולם לא היה מעלה בדעתו לבצע את המעשים החמורים שתוארו.

4.10. עשיית עושר:

סעיף 1 לחוק עשיית עושר ולא במשפט התשל"ט-1979 קובע:

"מי שקיבל שלא על פי זכות שבדין נכס שירות או טובת הנאה אחרת (להלן: "הזוכה") שבאו לו מאדם אחר (להלן: "המזכה") חייב להשיב למזכה את הזכייה ואם השבה בעין בלתי אפשרית או בלתי סבירה – לשלם לו את שוויה".
גביית סכומי כסף שלא כדין כפי שפורט לעיל הנה בוודאי בגדר התעשרות שלא כדין ויש להשיב לקבוצה את הסכומים שנגבו שלא כדין ולשחוק את הנתונים לגביה.

הפקת רווחים כתוצאה משימוש שלא כדין במידע שהושג שלא כדין אודות הנבדקים מהווה ללא ספק עשיית עושר ולא במשפט.

4.11. חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו:

4.11.1. סעיף 1 לחוק היסוד קובע:

"זכויות של היסוד של האדם בישראל מושתתות על ההכרה בערך האדם, בקדושת חייו ובהיותו בן חורין והן יכובדו ברוח העקרונות שבהכרזה על הקמת מדינת ישראל".

סעיף 1א. לחוק היסוד קובע:

"חוק יסוד זה מטרתו להגן על כבוד האדם וחירותו, כדי לעגן בחוק יסוד את ערכיה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית".

4.11.2. בסעיף 7 לחוק היסוד נקבע:

(א) "כל אדם זכאי לפרטיות ולצנעת חייו".

...

...

(ד) אין פוגעים בסוד שיחו של אדם, בכתביו או ברשומותיו".

4.11.3. בסעיף 8 נקבע:

"אין פוגעים בזכויות שלפי חוק יסוד זה אלא בחוק ההולם את ערכיה של מדינת ישראל שנועד לתכלית ראויה, ובמידה שאינה עולה על הנדרש, או לפי חוק כאמור מכח הסמכה מפורשת בו".

4.11.4. ההכרה בזכות לפרטיות כזכות חוקתית על-חוקית הינה בעלת השלכה נורמטיבית-פרשנית בענייננו, כיוון ש"עם חקיקתו של חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו הועלה מעמדן של זכויות האדם המעוגנות במסגרתו למעמד חוקתי על-חוקי. בכך שנוצר שינוי במציאות הנורמטיבית שלנו. שינוי זה מתבטא בראש ובראשונה באפשרות לביקורת שיפוטית על חוקתיותם של חוקים שהתקבלו לאחר קבלתם של חוקי היסוד. עם זאת, בכך בלבד אין כדי למצות את מלא היקף השפעתה של חקיקת-היסוד האמורה. רוחם ועקרונותיהם של חוקי היסוד מקרינים על כל ענפי המשפט

ומשפיעים על מושגי-יסוד ותפיסות-יסוד הנוהגים במסגרתם. בין היתר, כאמור, משפיעים הם על פרשנותה של החקיקה שהתקבלה טרם חוקי היסוד בדבר זכויות האדם. בהקשר זה יודגש כי [כאן] אף

בטרם חקיקתם של חוקי היסוד בדבר זכויות האדם, קבע בית משפט זה כי '...תכליתו של כל דבר חקיקה הוא לקיים ולשמר זכויות יסוד ולא לפגוע בהן' (דברי השופט ברק בע"א 524/88 פרי העמק אגודה שיתופית בע"מ נ' שדה יעקב, פ"ד מה(4) 529, 561). עם זאת, נראה כי לאחר חקיקתם של חוקי היסוד, הודגשה החובה להתחשב בזכויות המעוגנות בהם במסגרת פרשנותם של דברי חקיקה קיימים, ובנסיבות מתאימות אף גדל המשקל שיש ליתן לזכויות אלה ביחס לערכים ולאינטרסים ציבוריים מתחרים" (ע"פ 5121/98 טורי רפאל יששכרוב נ' התובע הצבאי הראשי ואח').

4.11.5 לא יכול להיות כל חולק על כך שהתנהגותה של הנתבעת מהווה הפרה בוטה של הוראות חוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו. שמירת נתוניו האישיים של אדם, בחלקם האינטימיים ביותר ובוודאי המסחר בנתונים אלו עומדים כולם בניגוד מוחלט להוראות חוק היסוד.

4.12 חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א – 1981:

4.12.1 סעיף 1 לחוק הגנת הפרטיות קובע:

"לא יפגע אדם בפרטיות של זולתו ללא הסכמתו".

4.12.2 סעיף 2 קובע:

"פגיעה בפרטיות היא אחת מאלה:

- (5) העתקת תוכן של מכתב או כתב אחר שלא נועד לפרסום, או שימוש בתוכנו, בלי רשות מאת הנמען או הכותב...וכו'
- (6) שימוש בשם אדם, בכינויו בתמונתו או בקולו, לשם ריווח.
- (7) הפרה של חובת סודיות שנקבעה בדין לגבי עניניו הפרטיים של אדם.
- (8) הפרה של חובת סודיות לגבי עניניו הפרטיים של אדם, שנקבעה בהסכם מפורש או משתמע.
- (9) שימוש בידיעה על עניניו הפרטיים של אדם או מסירתה לאחר, שלא למטרה שלשמה נמסרה.
- (10) פרסומו או מסירתו של דבר שהושג בדרך פגיעה בפרטיות לפי פסקאות (1) עד (7) או (9).
- (11) פרסומו של ענין הנוגע לצנעת חייו האישיים של אדם לרבות עברו המיני, או למצב בריאותו, או להתנהגותו ברשות היחיד.

4.12.3 עיננו הרואות, אם כן, כי התנהלותה של הנתבעת מהווה פגיעה בפרטיותם של הנבדקים כמעט מכל היבט אפשרי ואין צורך להרחיב בכך.

4.12.4 סעיף 4 קובע:

"פגיעה בפרטיות היא עוולה אזרחית והוראות פקודת הנזיקין (נ"ח) יחולו עליה בכפוף להוראות חוק זה".

4.12.5 המידע שברשות הנתבעת עונה על הגדרות "מידע" ו"מידע רגיש" שבהוראות סעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות העוסק בהגנה על פרטיות שבמאגרי מידע.

אוסף נתוני המידע שבידי הנתבעת עונה על הגדרת "מאגר מידע" שבחוק ו הנתבעת אף השמה אותו כמאגר מידע כמפורט להלן.

- 4.12.6. סעיף 8 (ב) לחוק קובע:
"לא ישתמש אדם במידע שבמאגר מידע החייב ברישום לפי סעיף זה, אלא למטרה שלשמה הוקם המאגר".
- מאגרי המידע של הנתבעת אכן נרשמו ככאלה בפנקס מאגרי המידע, אולם כפי שניתן להיווכח, הנתבעת הטעתה את רשם מאגרי המידע בעת רישום מאגרי המידע שלה כמפורט להלן.
- 4.12.7. הנתבעת רשמה מאגרי מידע בפנקס תחת מספרי המאגרים 10877 (גיוס והשמה) ו- 10878 (מועמדים לעבודה).
- בהתאם לנתונים שמסרה הנתבעת לרשם צוין במפורש בכרטיסי המאגרים כי הנתונים מתייחסים גם למעמדו האישי, צנעת אישיותו, אישיותו של אדם, הכשרתו המקצועית וכיו"ב וכי המאגרים אינם חסויים לעיון.
למותר לציין כי בפועל המאגרים חסויים לחלוטין כלפי הנבדקים כמפורט לעיל.
יצוין כי הפרת הוראות הדין על ידי הנתבעת מתבצעת בין אם היא "הבעלים" של מאגר המידע ובין אם היא "המחזיק" במאגר.
- העתק כרטיסי מאגר המידע ואישורי רישום המאגרים מצ"ב לתובענה זו ומסומנים בהתאמה כנספחים י' ו-2'.
- 4.12.8. סעיף 11 לחוק קובע:
"פנייה לאדם לקבלת מידע לשם החזקתו או שימוש בו במאגר מידע תלווה בהודעה שיצוינו בה:
(1) אם חלה על אותו אדם חובה חוקית למסור את המידע, או שמסירת המידע תלויה ברצונו ובהסכמתו;
(2) המטרה אשר לשמה מבוקש המידע
(3) למי יימסר המידע ומטרות המסירה.
הנתבעת אינה מקיימת הוראות אלו.
- 4.12.9. סעיף 13 לחוק קובע:
(א) כל אדם זכאי לעיון בעצמו, או על ידי בא כוחו שהרשהו בכתב או על ידי אפוטרופסו, במידע שעליו המוחזק המאגר מידע.
(ג) בעל המאגר רשאי שלא למסור למבקש מידע המתייחס למצב הרפואי או הנפשי אם לדעתו עלול המידע לגרום נזק חמור לבריאותו הגופנית או הנפשית של המבקש או לסכן את חייו. במקרה זה ימסור בעל המאגר את המידע לרופא או פסיכולוג מטעמו של המבקש.
- (ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לחייב למסור מידע בניגוד לחסיון שנקבע לפי כל דין, אלא אם כן המבקש הוא מי שהחסיון נועד לטובתו.
- 4.12.10. סעיף 13א. קובע הוראות המחייבות מסירת מידע כאמור במקרה של בעל מאגר מידע המוחזק אצל אחר.
- 4.12.11. סעיף 14 קובע:

"(א) אדם שעדיין במידע שעליו ומצא כי אינו נכון, שלם, ברור או מעודכן רשאי לפנות לבעל מאגר המידע, ואם הוא תושב חוץ – למחזיק מאגר המידע, בבקשה לתקן את המידע או למוחקו.

(ב) הסכים בעל מאגר המידע למלא בקשה כאמור בס"ק (א) יבצע את השינויים הנדרשים במידע שברשותו ויודיע עליהם לכל מי שקיבל ממנו את המידע בתקופה שנקבעה בתקנות.

(ג) סירב בעל מאגר המידע למלא בקשה כאמור בס"ק (א) יודיע על כך למבקש באופן ובדרך שנקבעו בתקנות.

(ד) מחזיק חייב לתקן מידע אם בעל מאגר המידע הסכים לתיקון המבוקש או שבית המשפט ציווה על התיקון.

4.12.12 דרך הילוכה של הנתבעת מנוגדת איפה להוראות הדין לכל אורך הדרך:

היא מקבלת את המידע שלא כדין ומבלי לקיים את הוראות החוק, היא אינה מאפשרת עיון בנתונים ואינה מעניקה לנבדקים אפשרות לבצע תיקונים או מחיקה של הנתונים.

יצוין, כי טענות של הנתבעת בנוגע לפגיעה ב"סודות מסחריים" שלה ביחס לשיטת הבדיקה חסרות כל בסיס. ראשית – המעבידים עצמם מכירים היטב את החומר המלא. שנית – הנבדקים עצמם יכולים לקבל את החומר המלא ממעבידים (אמיתיים או פיקטיביים). שלישית – נציגי מכוני ההשמה השונים יכולים ממילא להיבחן אצל מתחריהם.

אין בתחום זה "סודות מסחריים" כלשהם.

4.12.13 סעיף 29 (א) (4) מאפשר לבית המשפט לצוות על:

"השמדת מידע שנתקבל שלא כדין, או לאסור על שימוש במידע כאמור או במידע עודף כהגדרתו בסעיף 23 או להורות לגבי המידע כל הוראה אחרת".

4.12.14 סעיף 29א (ב) (1) קובע כי:

"במשפט בשל עוולה אזרחית לפי סעיף 4, רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם לנפגע פיצוי שלא יעלה על 50,000 ₪ בלא הוכחת נזק".

4.12.15 סעיף 31ב' קובע:

"מעשה או מחדל בניגוד להוראות פרקים ב' או ד' או בניגוד לתקנות שהותקנו לפי חוק זה יהווה עוולה לפי פקודת הנזיקין (נ"ח).

4.12.16 תקנות הגנת הפרטיות (תנאים לעיון במידע וסדרי הדין בערעור על סירוב לבקשה לעיון) התשמ"א-1981 קובעות פרוצדורות שונות לאופן בקשת המידע וסדרי דין לעיון במידע, תיקונו ומחיקתו. נקבע תשלום בסך 20 שקל ישן.

4.12.17 במישור המשפט הבינלאומי הזכות לפרטיות עוגנה במספר בלתי מבוטל של אמנות, כך למשל:

בסעיף 12 ל"הכרזה לכל באי עולם בדבר זכויות האדם"¹ הקובע כי:
"לא יהא אדם נתון להתערבות שרירותית בחייו הפרטיים,
במשפחתו, במעונו, בחליפת מכתבים שלו ולא לפגיעה בכבודו או
בשמו הטוב. כל אדם זכאי להגנת החוק בפני התערבות או פגיעה
באלה."

4.12.18 כן בסעיף 17 לאמנה הבינלאומית בדבר זכויות אזרחיות ומדיניות²
הקובע כי:

א. לא יהיה אדם נתון להתערבות שרירותית או בלתי- חוקית
בצנעת הפרט שלו, במשפחתו, בביתו או בתכתובתו, או לפגיעות
בלתי חוקיות בכבודו או בשמו הטוב.
ב. לכל אדם הזכות להגנת החוק נגד התערבויות או פגיעות כאלה.

4.12.19 וכן, בסעיף 8 לאמנה האירופית בדבר הגנת זכויות אדם וחירויות
יסוד³ הקובע:

"Right to respect for private and family life

1. Everyone has the right to respect for his private and family life, his home and his correspondence.
2. There shall be no interference by a public authority with the exercise of this right except such as is in accordance with the law and is necessary in a democratic society in the interests of national security, public safety or the economic well-being of the country, for the prevention of disorder or crime, for the protection of health or morals, or for the protection of the rights and freedoms of others."

4.12.20 יפים לענייננו, דבריו של כבוד נשיא בית המשפט העליון (דאז)
אהרון ברק בדבר היקפה ואופייה של הזכות לפרטיות בבג"צ
6650/04 פלונית נ' בית הדין הרבני האזורי בנתניה ואח':

"הזכות לפרטיות – כמו הזכות לכבוד האדם אליה היא קשורה
בקשר הדוק – מבוססת על האוטונומיה של הפרט [...] הכרה
בפרטיות היא ההכרה באדם כפרט אוטונומי הזכאי לייחוד אל מול
האחרים. ייחוד זה הוא המאפשר לאדם להתבצר באישיותו כבעלת
משמעות הראויה לכיבוד" (ההדגשות של הח"מ).

4.12.21 הנתבעת מפירה את הוראות דיני הגנת הפרטיות ברגל גסה. היא
עושה כן בצורה לא מודנית ושלא לתכלית ראויה כי אם אך ורק
לתועלתה הכלכלית. הנבדקים אינם מסכימים לכך – לא בכלל
ובודאי שלא מדעת.
רק תביעה ייצוגית תביא להפסקת הפגיעה בזכויות הנבדקים.

¹ Universal Declaration of Human Rights, Adopted and proclaimed by General Assembly resolution 217 A (III) of 10 December 1948. האמנה חלה על ישראל מכוח של מנהג.

² International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights, Adopted and opened for signature, ratification and accession by General Assembly resolution 2200A (XXI) of 16 December 1966. חתמה על האמנה ביום 19 בדצמבר, 1966; ישראל אישרה את האמנה ביום 18 באוגוסט 1991; האמנה נכנסה לתוקף לגבי ישראל ביום 3 בינואר, 1992.

³ Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms as amended by Protocols No. 11 and No. 14, Rome, 4.XI.1950.

4.13. חוק הפסיכולוגים, התשל"ז – 1977:

- 4.13.1. סעיף 2 לחוק הפסיכולוגים קובע כי רק פסיכולוג כהגדרתו בחוק יכול לעסוק בפסיכולוגיה.
עיסוק בפסיכולוגיה כולל, בהתאם לסעיף 1 לחוק, גם את אבחונם והערכתם של "עניינים ובעיות בתחום הנפשי, השכלי וההתנהגותי של בני אדם" וכן "טיפול, שיקום ייעוץ והדרכה בנוגע לעניינים ובעיות כאמור, הנעשים בד"כ ע"י פסיכולוג".
- 4.13.2. במאמר מוסגר יצוין כי שמה של הנתבעת – פילת – מהווה ראשי תיבות של המילים: "פסיכולוגיה יישומית לתעסוקה".
- 4.13.3. אבחון אישיותם ויכולותיהם של הנבדקים (וקל וחומר באשר לשיחות המשיב ביחס לממצאי הבדיקות) הוא בוודאי בגדר "עיסוק בפסיכולוגיה".
- 4.13.4. למעשה, האפשרות היחידה של הנתבעת לבצע חלקים משמעותיים של המבדקים וקבלת מידע רלוונטי לכך מן הנבדקים הנה באמצעות העסקת פסיכולוגים מטעמה.
- 4.13.5. סעיף 7 לאותו חוק קובע:
- "(א) מידע על אדם שהגיע למי שרשאי לעסוק בפסיכולוגיה מעיסוקו המקצועי או בעקבותיו, חובה עליו לשומרו בסוד ואינו רשאי לגלותו אלא באחת מנסיבות אלה:
- (1) גילוי המידע דרוש לדעתו לשם טיפול באותו אדם.
 - (2) קיימת חובה או רשות בחוק לגלות את המידע.
 - (3) האדם שעליו המידע הסכים בכתב לגילוי, וכל עוד לא ביטל בכתב את הסכמתו האמורה.
- (ב) הוראות סעיף זה חלות גם על מי שקיבל מידע כאמור ממי שרשאי לעסוק בפסיכולוגיה.
- 4.13.6. הוראות חוק זה ממחישות עד כמה רגיש וסודי מידע פסיכולוגי אודות אדם.
התובעים טוענים כי בנסיבות העניין כלל לא ניתן לדבר על "הסכמה בכתב" של הנבדקים לגילוי המידע שכן אין לנבדקים, הלכה למעשה, כל אפשרות מעשית ליתן הסכמה להעברת המידע.
ראשית – הם כלל אינם יודעים מהו המידע שכן הנתבעת אינה מאפשרת להם לעיין בנתונים ועל כן אין הם יכולים לתת הסכמה להעברתו.
שנית – אם הנבדקים יסרבו להעברת המידע סיכוייהם לקבלת המשרה ישאפו לאפס שכן הם ייחשבו כמי שיש להם מה להסתיר.
שלישית – בכל מקרה אין מדובר בנסיבות העניין ב"הסכמה מדעת" – היינו הסכמה מרצון חופשי ומלא המבוססת על מכלול הנתונים הרלוונטיים.
- 4.13.7. יצוין, כי הפרת הוראות סעיף 7 הנ"ל מהווה, בהתאם לסעיף 53 (א) לחוק, עבירה פלילית.
- 4.13.8. בנוסף יצוין, כי בהתאם לקוד האתי של הפסיכולוגים, על הפסיכולוג לפעול לטובתו של המטופל/הלקוח ולפעול בהתאם לזכויותיהם של המטופלים והאוטונומיה שלהם. עליהם לשמור על סודיות המידע לגבי המטופלים ולמנוע גישה לנתונים ולמידע מצדדים שלישיים.

כאשר מדובר במידע חסוי המצוי במאגרי נתונים על פסיכולוגים לנקוט אמצעים מונעי גישה לנתונים האישיים של המטופלים.

4.13.9. הנתבעת והפסיכולוגים העובדים אצלה מפריים את הוראות הקוד האתי. הפסיכולוגים של הנתבעת מעדיפים את טובתה הכלכלית של הנתבעת (וכנראה גם שלהם אישית) על פני טובת המטופל ולאור האמור לעיל נראה שאין צורך להרחיב בכך.

העתק הקוד האתי הפסיכולוגי מצ"ב לתובענה זו ומסומן כנספח י"א.

4.13.10. לאור האמור לעיל מובן כי הנתבעת מפירה בריש גלי אף את הוראות חוק הפסיכולוגים.

5. פגיעה באוטונומיה:

- 5.1. אוטונומיה של אדם משמעותה זכותו של האדם לחיות את חייו בהתאם להחלטותיו העצמאיות והעדפותיו האישיות. להיות סובייקט ולא אובייקט. אחד הביטויים לאוטונומיה של אדם היא הצורך לקבל את "הסכמתו מדעת" לפעולות שונות המתייחסות אליו.
- 5.2. בפסה"ד המפורסם בעניין ע"א 2781/93 דעקה נ' ביה"ח כדמל חיפה, פד' נג' (4) 526 הכיר בית המשפט העליון בזכותו של הנפגע לפיצויים בגין הפגיעה באוטונומיה שלו. הפיצוי בגין הפגיעה באוטונומיה הוא בגדר חידוש משפטי חשוב של בית המשפט העליון במדינת ישראל.
- 5.3. יש הרואים בפיצוי זה ראש נזק המבוסס על פיתוחה של עולת הרשלנות שבפקודת הנזיקין. יש הרואים בפיצוי כנובע מעוולה חוקתית עקב הפרת ההוראה החוקתית הקבועה בחוק יסוד כבוד האדם וחירותו. יש המסווגים אותה כראש נזק לא ממוני במסגרת עולת ההטעיה שבהוראות חוק הגנת הצרכן או כראש נזק בגין הפרת חובה חקוקה. ההבחנה העיונית המדויקת (אשר טרם הוכרעה בפסיקה) איננה רלוונטית במקרה זה, שכן אין מחלוקת שבנסיבות העניין קיימת הפרה של הוראות קונקרטיות הקבועות בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו המקנות לאדם זכות לפרטיות ובנוסף קיימת הפרה ברורה של הוראות חוק נוספות ובראשן דיני הגנת הפרטיות המהווים, כשלעצמם, עולה בנזיקין והוראות חוק הגנת הצרכן ופקודת הנזיקין.
- 5.4. יודגש כי המייחד את הפיצוי בגין פגיעה באוטונומיה היא העדר צורך, מבחינת הנפגע, להוכיח קשר סיבתי בין הפרת הדין לבין הנזק שכן עצם הפגיעה באוטונומיה היא הנזק אשר נגרם לנפגע.
- 5.5. יחד עם זאת ברור כי במקרה בו אלמלא הפגיעה באוטונומיה שלו היה הנפגע מקבל החלטה אחרת מזו שקיבל בפועל עוצמת הפגיעה באוטונומיה תהא גדולה יותר.
- 5.6. בע"א 9936/07 בן דוד נ' ענתבי (פורסם בנבו) קבע בית המשפט העליון כי משנקלט ראש הנזק בגין פגיעה באוטונומיה בדין הישראלי מן הראוי להגדיל את סכומי הפיצויים הנקבעים במסגרתו, תוך שהוא מדגיש כי האוטונומיה של היחיד ניצבת "בליבת כבוד האדם". הפיצויים הועמדו ע"ס של 250,000 ₪.
- 5.7. בע"א 4576/08 בן צבי נ' פרופ' היס (פורסם בנבו) הוגדלו סכומי הפיצויים עוד יותר. באותו מקרה הייתה הפגיעה באוטונומיה של קרובי משפחתו של נפטר ונגעה לאופן הטיפול בגופתו.

- 5.8. בת.א. (מחוזי חיפה) 907/05 מרקו נ' איילון ואח' (פורסם בנבו) נקבע לזכות לקוח פיצוי בסך של 20,000 ₪ כנגד עו"ד שהסכים למתן פס"ד לפי סעיף 79א'. בגין אי מתן הסבר מספק ללקוח חרף העדר הוכחת קשר סיבתי בין התנהגות עוה"ד לתוצאת פסה"ד.
- 5.9. בע"א 10085/08 תנובה נ' עזבון ראבי ז"ל (פורסם בנבו) דן ביהמ"ש העליון בהרחבה בסוגיית הפגיעה באוטונומיה בהקשר הרחב ובהקשר של תביעה ייצוגית בפרט (סיליקון בחלב).
- בית המשפט העליון הדגיש כי הפגיעה באוטונומיה אינה מצומצמת למקרים של פגיעה גופנית בלבד.
- ההלכה הפסוקה קובעת כי הפיצוי בגין הפגיעה באוטונומיה צריך להיות ממשי, ולא סמלי, עקב הפגיעה בזכויות יסוד חוקתיות.
- ראה גם מאמריהם של כב' השופט א. ריבלין, "פיצויים בגין נזק לא מוחשי ובגין נזק לא מממני – מגמות הרחבה", ספר שמגר, מאמרים, חלק ג' התשס"ג – 2003 ושל צ. ברק – ארז, עולות חוקתיות, ההגנה הכספית על הזכות החוקתית התשנ"ד.
- 5.10. בע"א 1303/09 מרגלית קדוש נ' בית החולים ביקור חולים ואח' [פורסם בנבו] נערך דיון מקיף בסוגיית "ההסכמה מדעת" (בהקשר של טיפול רפואי) ופגיעה באוטונומיה.
- כבוד השופט י. עמית מצוין, כי פגיעה באוטונומיה יכולה להיחשב ראש נזק במסגרת עולות הרשלנות אך גם כעולה בגין הפרת חובה חקוקה.
- כבוד השופט א. ריבלין קובע כי כאשר הופרה חובת הגילוי ביחס לעובדות מהותיות (אף שלא היה בהן בהכרח כדי להשפיע על החלטת המטופל) והגם שלא ניתן להוכיח קשר סיבתי בין ההפרה לנזק שנגרם מהטיפול – קמה עילה של פגיעה באוטונומיה. בנוסף, ככל שהמידע שלא נמסר חשוב יותר ככל שהאינטרס הנפגע קרוב יותר לליבת הזכות ומשפיע עליה בצורה משמעותית יותר כך יגדל הפיצוי בגין הפגיעה באוטונומיה. גם מי שבחר שלא לתביא את עניינו בפני בית המשפט עשוי לקבל פיצוי פגיעה באוטונומיה במסגרת תביעה ייצוגית. עוד הוא מצוין, כי כיום אין עוד עוררין על כך שהפיצוי צריך שיהא משמעותי באופן שישקף את החשיבות שמעניקה שיטת המשפט לאינטרס שנפגע.
- 5.11. כפי שהובא לעיל, בנסיבות העניין הנבדקים כלל אינם יודעים עובר לבדיקה – ואף לאחריה – כי המידע לגביהם יישמר במאגרי המידע של הנתבעת. נמנעת מהם האפשרות לבחור את הבחירה העצמאית שלהם ומן הסתם חלקם, אף היה נמנע מעצם ביצוע הבדיקות.
- בנוסף, עצם חשיפת העובדה כי המידע נשמר אצל הנתבעת ואף נעשה בו שימוש לצורכי הפקת רווחים על ידי הנתבעת והוא אף יכול להגיע בדרכים שונות לצדדים שלישיים – כל אלו מעוררים רגשות שליליים קשים לרבות כעס, תסכול ועלבון אצל חברי הקבוצה ומן הראוי לפצותם בשל כך בגין הפגיעה באוטונומיה שלהם (היינו, נזקם הלא מממני בגין אותה הפגיעה).
- 5.12. לא למותר לציין כי אף במקרה שבו קיים קושי לאתר את חברי הקבוצה ולקבוע נזק אישי ניתן לקבוע פיצוי קבוצתי ואו לטובת הציבור וכיוב' – הכל כפי שנקבע בעניין "תנובה" לעיל.
- 5.13. הנתבעת אף מנצלת לרעה את פערי המידע הקיצוניים שבינה לבין הנבדקים ואת תלותם בה.
- שיקולים של מדיניות שיפוטית ראויה מחייבת את הפסקת תופעה זו ומתן פיצוי בגינה.

6. עמדת רשם מאגרי המידע:

- 6.1. "רמו"ט" – הרשות למשפט, טכנולוגיה ומידע של משרד המשפטים במדינת ישראל משמשת כרשות הרגולציה הישראלית להגנה על מידע אישי המעובד במערכות מידע ממוחשבות ולרבות בהיבטי הפרטיות הנובעים מכך.
- 6.2. עמדתו של רשם מאגרי המידע, הפועל מכוח חוק הגנת הפרטיות בסוגיה נשוא בקשת האישור דנן מלמדת על רצון טוב מחד, אך גם על איטיות וחוסר החלטיות מאידך.
- 6.3. רשם מאגרי המידע עוסק בסוגיית מכוני ההשמה לא פחות מ- 10 שנים!
- 6.4. כבר בשנת 2002 פרסמה רשמת מאגרי המידע דאז דו"ח בן היא שוללת את עמדתם של מכוני ההשמה וקובעת כי לנבדקים זכות מהותית וסטטוטורית לקבל את המידע עליהם ממכוני המידע. הרשמת הנחתה את מכוני ההשמה לפעול בהתאם, אך בפועל לא נעשה דבר.
- העתק דו"ח הרשמת מצ"ב לתובענה זו ומסומן כנספח י"ב.**
- 6.5. ביום 28.7.08 הודיע רשם מאגרי המידע לנתבעת כי היא אינה פועלת בהתאם להוראות חוק הגנת הפרטיות המתייחס למאגרי מידע בקשר עם שני מאגרי מידע של הנתבעת – "מאגר הנבדקים" ו"מאגר קורות החיים" (לרבות עקב אי מתן זכות עיון) וכי בכוננת הרשם להורות על ביטול ומחיקת המאגרים.
- העתק דו"ח של הנתבעת לרשות ני"ע בנושא זה מיום 04.08.2008 מצ"ב לתובענה זו ומסומן כנספח י"ג.**
- 6.6. בשלבים מאוחרים יותר פרסם הרשם שתי טיוטות של הנחיות בנושא תחולת הוראות חוק הגנת הפרטיות על פעילות מכוני השמה ומיון אשר תוכנן מדבר בעד עצמו וקיבל הערות שונות ביחס אליהן.
- העתק ההנחיות מצ"ב לתובענה זו בהתאמה ומסומנים כנספחים י"ד–י"ז.**
- 6.7. ביום 27.09.2011 נערך במשרדי הרשם "שולחן עגול" או "שימוע" למכוני ההשמה בהשתתפות גורמים שונים ונערכה תרשומת של השיחה אשר פורסמה, כמו ההנחיות דלעיל, באתר האינטרנט של הרשם.
- העתק תרשומת הדיון מצ"ב לתובענה זו ומסומן כנספח ט"ו.**
- 6.8. בימים אלה פרסם הרשם הנחיה מס' 2/2012 – תחולת הוראות חוק הגנת הפרטיות על הליכי מיון לקבלה לעבודה ופעילות מכוני מיון הקובע באופן חד-משמעי כי מכוני ההשמה בכלל, והנתבעת בפרט, מפריים את הוראות הדיון ופוגעים בזכויותיהם של הנבדקים.
- העתק הנחית רשם מאגרי מידע מס' 2/2012 מצ"ב לתובענה זו ומסומן כנספח ט"ז.**
- 6.9. כך למשל קובע הרשם בהנחיה מס' 2/2012 כי:
- 6.9.1. שימוש בידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם שלא למטרה שלשמה נמסרה מהווה פגיעה בפרטיות, ולכן דורש הסכמה מוקדמת של נושא המידע. לשון אחרת, כי במידה והנתבעת משתמשת במידע לכל מטרה אחרת שאינה הליך הקבלה לשורותיו של המעביד שהפנה אותו לבדיקה, עליה לקבל הסכמה מוקדמת ומפורשת של הנבדק עובר לשימוש ו/או מסירת המידע, וזאת בהתאם לעיקרון המידתיות בדבר המועד והאופן שבה התקבלה ההסכמה; וממילא על הנתבעת להביא מידע בגין אפשרות זו לידיעת הנבדק, ולא - מפרה את חובת ההודעה שבסעיף 11 לחוק והסכמת הנבדק אינה

- מדעת, קרי אינה "הסכמה" תקפה כנדרש בחוק (ראה סעיפים 2.1-2.5, 2.6.5-2.6.13 בהנחיה מסי' 2/2012).
- 6.9.2 על הנתבעת ליתן זכות עיון ללא תשלום (ראה סעיף 2.7 על תתי-סעיפיו בהנחיה 2/2012).
- 6.9.3 על הנתבעת ליתן זכות תיקון (ראה סעיף 2.7.1 בהנחיה 2/2012).
- 6.9.4 יש לשמור את המידע רק לפרק הזמן ההכרחי למימוש המטרות לשמן המידע נאסף. לשון אחרת, על מכון המיון מטעמו לבער את המידע מיד עם סיום השימוש במידע לצורך המיון לאותו מקום עבודה או שעל המידע לעבור "אנונימיזציה" מוחלטת שאינה מאפשרת לייחסו לאדם אפילו בעקיפין (ראה סעיף 2.8 על תתי-סעיפיו בהנחיה 2/2012).
- 6.10 לא למותר לציין, כי גם בזמן כתיבת שורות אלה לא נעשה בפועל דבר וחצי דבר לתיקון המעוות על ידי מכוני ההשמה בכלל, ו הנתבעת בפרט.
- 6.11 לאור כל האמור לעיל נהיר כי חשיבותה של בקשת אישור זו רבה והיא למעשה הדרך המעשית היחידה לשים קץ למצב הקיים מתד ופיצוי קבוצת הנפגעים מאידך.

7. עמדת היועץ המשפטי לממשלה:

יצוין, כי במסגרת הליך פרטני שנוהל בבית המשפט המחוזי בת"א בע"א 1949/03 מרין רוטר נ' מכון אדם לפסיכולוגיה שימושית בע"מ ואח' הביע בזמנו היועץ המשפטי לממשלה את עמדתו לפיה מועמד לעבודה נמצא בעמדת מיקוח חלשה מול המעביד הפוטנציאלי שכן הוא חושש שמא לא יתקבל לעבודה, וקיים פער ביחסי הכוחות של הצדדים. מתן זכות עיון לפרט במידע אודותיו תאפשר לו לקיים ביקורת מושכלת בהחלטה שהתקבלה בעניינו, ויש לאפשר לו לעיין במידע. היועמי"ש מפנה אף להוראות חוק הגנת הפרטיות בנושא זה ולהוראות דין נוספות. הסכמות של הנבדק בדבר ויתור על זכותו לפרטיות צריכה להיות הסכמה מדעת לכל דבר ועניין.

העתק עמדת היועץ המשפטי לממשלה מצ"ב לבקשת האישור ומסומן כנספח י"ז.

8. חוק החוזים האחידים, התשמ"ג-1983:

- 8.1.1 סעיף 3 לחוק קובע:
- תנאי מקפח וביטולו – בית המשפט ובית הדין יבטלו או ישנו, בהתאם להוראות חוק זה, תנאי בחוזה אחיד שיש בו – בשים לב למכלול תנאי החוזה ולנסיבות אחרות – משום קיפוח לקוחות או משום יתרון בלתי הוגן של הספק העלול להביא לידי קיפוח לקוחות (להלן: "תנאי מקפח").
- 8.1.2 סעיף 4 קובע: חזקות – תזקה על התנאים הבאים שהם מקפחים:
- (1) תנאי הפוטר את הספק, באופן מלא או חלקי, מאחריות שהיתה מוטלת עליו על פי דין אלולא אותו תנאי...
(6) תנאי השולל או המגביל זכות או תרופה העומדות ללקוח על פי דין...
(8) תנאי השולל או המגביל את זכות הלקוח להשמיע טענות מסויימות בערכאות משפטיות, או להיזקק להליכי משפט אחרים והכל למעט הסכם בורות מקובל.

8.1.3 שלילת האפשרות לעיין בחומר הבדיקה ושליחת הזכות לתבוע את הנתבעת מהוות, ללא ספק, תנאי מקפח בחוזה אחיד שדינו בטלות. במצב זה נמנעת מן הנבדק האפשרות האלמנטרית לאתר טעויות או רשלנות בביצוע הבדיקה ולתקן, לעמוד על זכויותיו למול הנתבעת ו/או המעביד פוטנציאלי ועוד.

במצב זה נמנעת מן הנבדק האפשרות האלמנטרית לאתר טעויות או רשלנות בביצוע הבדיקה ולתקן, לעמוד על זכויותיו למול הנתבעת ו/או מעביד פוטנציאלי ועוד.

8.1.4 למען הסר ספק יצוין, כי אין כל מניעה לתקוף תנאים מקפחים שבחוזה אחיד אף במסגרת תובענה ייצוגית.

לעניין זה ראה, בין היתר, ת.צ. 13354-12-08 ש.א.מ.ג.ד. שירותי אכיפה בע"מ נ' ניו קופל בע"מ (מחוזי מרכז) מפי כב' השופטת ש. שטרם.

הסעדים:

9. לקבוע, בהתאם לסעיף 20 לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006, ולהורות על:

9.1 קביעת קבוצת התובעים תכלול כל אדם אשר מידע לגביו נשמר במאגרי המידע של הנתבעת לאחר שביצע בדיקות התאמה/השמה/ייעוץ תעסוקתי בנתבעת מעבר ל-3 חודשים מיום ביצוע הבדיקות בנתבעת (להלן: "הקבוצה") וכן מי מבין חברי הקבוצה אשר המידע לגביו (כולו או חלקו, גולמי או בע"פ) ממאגרי הנתונים של המכון נמכר לצד ג' ו/או לחבר הקבוצה עצמו בשבע השנים האחרונות.

9.2 מחיקת כל הנתונים במאגרי המידע של הנתבעת המתייחסים לחברי הקבוצה.

9.3 השבת כל הסכומים שגבתה הנתבעת מחברי הקבוצה או מצדדים שלישיים בגין מכירת מידע גולמי ו/או חו"ד ו/או בע"פ ("משוב") המתייחס לחברי הקבוצה בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום קבלת הכספים ועד ליום ההשבה.

9.4 מתן פיצוי לכל אחד מחברי הקבוצה בגין הפרת הוראות הדין כלפיהם בסך של 5,000 ₪ לכל אחד או כל סכום אחר, וזאת - לפי שיקול דעת בית המשפט הנכבד.

9.5 ליתן צו המחייב את הנתבעת לשנות את הטפסים עליהם חותמים הנבדקים במכון וכדלקמן:

9.5.1 יימחק הסעיף השולל זכות תביעה כנגד הנתבעת.

9.5.2 יימחק הסעיף השולל אפשרות לקבלת המידע על הנבדק, כולו או חלקו ויצוין במפורש כי עומדת לנבדק הזכות לקבלת המידע, כולו או חלקו, וכן לדרוש כי בטפסים אלו ייכתב במפורש כי עומדת לנבדק זכות לתקן או למחוק את המידע בהתאם לעניין הכלל כמפורט להלן.

9.5.3 יצוין בטפסים הנ"ל כי המידע אודות הנבדקים יימחק אוטומטית כעבור 3 חודשים מקיום הבדיקה אלא אם כן יבקש הנבדק בכתב במסמך נפרד את שמירת המידע במאגרי המידע של הנתבעת.

9.5.4 בכפוף לאמור לעיל, לקבוע כי על הנתבעת להחזיק מאגרי מידע נפרדים ביחס לכל מעביד ומעביד.

9.5.5 בכפוף לאמור לעיל, לקבוע כי אין לנתבעת זכות לשימוש ועיבוד עצמאי במידע שבידה אלא בכפוף לקבלת הסכמה מדעת מחתמי הנתבעת בכתב של הנבדקים.

9.5.6. בכפוף לאמור לעיל, לקבוע כי הנתבעת מנועה מלהודיע למעבידים פוטנציאליים כי מידע לגבי מועמד מסוים נמחק ממאגרי המידע שלה.

9.5.7. להורות על מינוי ממונה מטעם בית המשפט הנכבד לשם בדיקת ביצוע ומימוש הסעדים המבוקשים לעיל.

9.6. חיוב הנתבעת בתשלום שכ"ט עו"ד בשיעור של 15% בצירוף מע"מ כחוק מכל סכום שייפסק לחברי הקבוצה או כל סכום אחר לפי שיקול דעתו של בית המשפט הנכבד, וכן לחייב את הנתבעת בתשלום גמול לתובעים בשיעור של כמחצית מסכום שכ"ט עו"ד או כל סכום אחר לפי שיקול דעתו של בית המשפט הנכבד, וכן בהוצאות התביעה דנן.

סוף דבר :

10. מכשיר התביעה הייצוגית נראה כאילו "נתפר" במיוחד למידותיה של תביעה זו. גורלה של הקבוצה, מהות הפגיעה ועוצמתה ומהות העניין בכללותו מהווים כולם מקרה קלאסי לניהולה של תביעה ייצוגית. הצורך באכיפת הוראות הדין ובהרתעה מפני הפרתו בנושא כה רגיש מהווים אף הם גורם נוסף המחייב את ניהול התביעה כייצוגית.
11. לבית המשפט נכבד זה הסמכות העניינית והמקומית לדון בתובענה.
12. אשר על כן, מבוקש לחייב את הנתבעות בסכומים ובסעדים המבוקשים בסעיף 8 על כל תתי-סעיפיו לעיל.

אהרון רבינוביץ, עו"ד
ב"כ התובעים

גיל רון, עו"ד
ב"כ התובעים

יעקב אביעד, עו"ד
ב"כ התובעים